

DZIENNIK ŁÓDZKI

Łódź

sobota

22 lipca

1950 r.

Rok VI

Nr 200

(1822)

Nowe wielkie fabryki

Polepszenie warunków życia mieszkańców

Co daje Łodzi i województwu Plan 6-letni

WARSZAWA, 21.7. USTAWA O PLANIE 6-LETNIM, W RAMACH ZADAŃ DLA CAŁEJ POLSKI USTALA NASTĘPUJĄCE ZADANIA W ZAKRESIE ROZWOJU GOSPODARCZEGO I KULTURALNEGO MIASTA ŁODZI I WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO:

MIASTO ŁÓDŹ

Należy ograniczyć dalszą rozbudowę przemysłu w mieście Łodzi do budowy zakładów bez pośrednio związanych bądź z obsługą ludności, bądź też z obsługą istniejącego przemysłu.

W mieście Łodzi należy wybudować: fabrykę maszyn przędzalniczych, zakłady mięsne oraz 6 innych ważniejszych zakładów przemysłu wielkiego i średniego, zwiększyć wartość produkcji przemysłu socjalistycznego o około 80 proc., podnieść zatrudnienie w przemyśle do około 250 tys. osób.

Celem likwidacji pozostałego po okresie kapitalizmu zacofania w dziedzinie gospodarki mieszkaniowej i komunalnej należy podjąć budowę wodociągów grupowych w oparciu o ujęcie wody w dolinie Pilicy, intensywnie kontynuować rozbudowę urządzeń kanalizacyjnych oraz

dla polepszenia warunków życia klasy robotniczej wybudować około 40 tys. izb mieszkalnych.

Rozbudować Politechnikę Łódzką, zwłaszcza w kierunkach włókienniczym i przemyśle spożywczym.

WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE

Należy rozwinąć przemysł w okolicach Łodzi oraz podnieść pod względem gospodarczym i kulturalnym zaniedbane powiaty województwa łódzkiego.

Należy wybudować fabrykę mebli giętych w Radomsku, zakłady przemysłu bawełnianego w Piotrkowie, fabrykę krosien bawełnianych w Zduńskiej Woli, zakłady przemysłu wełnianego w rej. Łodzi, fabrykę silników spalinowych wysokoprężnych w Skierniewicach oraz 14 innych zakładów przemysłu wielkiego i średniego.

Rozbudować zakłady istniejące, zwiększyć wartość produkcji przemysłu socjalistycznego około dwu i półkrotnie oraz podnieść zatrudnienie w przemyśle do ponad 150 tys. osób. Osiągnąć wzrost produkcji rolniczej o 29 proc., w tym produkcji roślinnej o 26 proc., a zwierzęcej o 34 proc., w szczególności zwiększyć zbiory pszenicy o 57 proc., jęczmienia o 90 proc., buraków cukrowych o 60 proc., nasion oleistych i włóknistych o około 100 proc.

Rozwinąć sadownictwo i warzywnictwo na terenach przyległych do miasta Łodzi, podnieść ogólnie trzody chlewnej o 55 proc., zalesić około 20 tys. ha. Rozpocząć budowę linii kolejowej Sieradz — Wieruszów, przeprowadzić elektryfikację linii Warszawa — Łódź. Podjąć budowę urządzeń wodociągowych na terenie miast i osiedli dokoła Łodzi w oparciu o rurociąg doprowadzający wodę dla Łodzi z doliny Pilicy, dla zaspokojenia potrzeb ludności pracującej a przede wszystkim robotników rozbudowującego się przemysłu wybudować 24 tys. izb mieszkalnych.

PREZYDENT R. P. BOLESŁAW BIERUT

Święto Odrodzenia

„...władza ludowa w ciągu 6 lat od chwili swego powstania dowiodła, że umiała bronić i wcielić w życie hasła wyzwolenicze PKWN. Nie zawiodła nigdy nadziei ludu pracującego. W ciągu minionego okresu władza ludowa miała do spełnienia zadania wielkie i trudne — wykonała je pomyślnie w oparciu o pracę i ofiarną pracę ludu pracującego. W ciągu minionego okresu masy pracujące zrealizowały zwycięsko i przed terminem śmiały i trudny Plan 3-letni. Któż może wątpić w świetle tych doświadczeń, że zrealizujemy również zwycięsko Plan 6-letni...”

Te słowa Prezydenta Bolesława Bieruta w zwięzły, a wyrazisty sposób charakteryzują drogę, jaką przebyliśmy od dnia, w którym na pierwszym skrawku oswojonej polskiej ziemi — w Chelmie Lubelskim — rozbrzmiały słowa historycznego Manifestu Lipcowego.

Manifest ogłaszał narodowi program działania polskiej demokracji, wyznaczał drogę, po której kroczyć miała Polska Ludowa, która dla ludzi pracy matką być miała kochającą.

Ten program działania punkt po punkcie został zrealizowany.

Od całkowitego wyzwolenia ziem polskich od hitlerowskiego okupanta upłynęło 5 i pół roku. Czas ten wypełniła wyjątkowa praca nad usuwaniem zniszczeń wojennych i okupacyjnych, nad odbudową wszystkich dziedzin życia pań-

stwowego, gospodarczego, kulturalnego.

I możemy stwierdzić z dumą, że czasu tego nie zmarnowaliśmy. Mamy za sobą wykonany z sukcesem 3-letni Plan odbudowy, dzięki któremu kraj nasz okrzepł i jak się to mówi — stanął mocno na nogach. Mamy już za sobą ukończone z sukcesem półroczne nowego planu — 6-letniego Planu budowy podstaw socjalizmu. A więc wielki, ogromny krok naprzód już nie tylko w stosunku do tego, co było przed wojną, ale w stosunku do poziomu, jaki osiągnęliśmy w r. 1949, w końcu ostatniego roku trzy latki odbudowy.

Tegoroczne Święto Odrodzenia przypada w momencie przełomowym: za nami zamknięty 5½-letni okres odbudowy, przed nami pierwszy 5½-letni etap burzliwego rozwoju; etap znany nam już, gdyż ujęty w ramy planu. Plan ten, wyznaczając nowe, wspaniałe cele do osiągnięcia, budzić będzie nową energię, jednocześnie będzie cały naród w walce o terminowe wykonanie zadań; a tym samym w walce o nowy, wyższy poziom bytu ludzi pracy w Polsce.

Dlatego tegoroczne Święto Odrodzenia obchodzimy szczególnie radośnie: — uchwalony Plan 6-letni otwiera dla Polski nowe, wspaniałe perspektywy; i co przede wszystkim ważne — perspektywy osiągalne nie gdzieś w dalekiej przyszłości, lecz w ciągu najbliższych lat.

Plan Sześcioletni uchwalony

Historyczne posiedzenie Sejmu

WARSZAWA, 22. 7. (PAP). Debatę sejmową nad rządowym projektem ustawy o 6-letnim Planie rozwoju gospodarczego i budowy podstaw socjalizmu na lata 1950—1955 rozpoczęło sprawozdanie Komisji Planu Gospodarczego i budżetu, które złożył pos. Blinowski (PZPR).

Po zamknięciu rozprawy nad rządowym projektem ustawy o Planie 6-letnim zabiera głos wiceprezes Rady Ministrów Hilary Minc.

Gdy wicepremier Minc prosi w imieniu Rządu o przyjęcie ustawy i wyraża życzenie, by Ustawa o Planie 6-letnim stała się nowym Manifestem Lipcowym, tak samo zwycięsko realizowanym jak Manifest P. K. W. N., na sali zrywają się długotrwałe oklaski.

W drugim i trzecim czytaniu Sejm jednomyślnie, wśród ogólnego entuzjazmu, przyjął rządowy projekt Ustawy o 6-letnim Planie rozwoju gospodarczego i budowy podstaw socjalizmu na lata 1950—1955.

Posłowie wstają i dłuższy czas oklaskami wyrażają w imieniu całego narodu nieugiętą wolę zrealizowania ambitnych zadań planu. W kierunku loży Prezydenta zwracają się

oczy wszystkich posłów i publiczność. Z ław poselskich zrywają się okrzyki: „Niech żyje nasz Prezydent Bolesław Bierut!”, na co Prezydent odpowiada okrzykiem: „Niech żyje Sejm Rzeczypospolitej!”. Wywołuje to nowe wybuchy entuzjazmu. Padają okrzyki na

część zwycięskiej realizacji Planu 6-letniego i sojuszu robotniczo-chłopskiego.

Życzenia

Z okazji 6 rocznicy Święta Narodowego nadesłali na ręce Prezydenta Rzplitej Polskiej Boł. Bieruta życzenia m. in.:

Prezydent Republiki Czechosłowackiej — Klement Gottwald,
Prezydent Niemieckiej Republiki Demokratycznej Wilhelm Pieck

Depesza

Generalissimusa Stalina do premiera Cyrankiewicza

WARSZAWA (PAP). Generalissimus Stalin nadesłał do premiera Cyrankiewicza następującą depeszę:

Z okazji Święta Narodowego — rocznicy Odrodzenia Rzeczypospolitej Polskiej — proszę przyjąć, Panie Premierze, moje serdeczne pozdrowienia dla narodu polskiego, Rządu Rzeczypospolitej i Pana osobiście.

Naród radziecki życzy bratniemu narodowi polskiemu dalszych sukcesów w dziele budownictwa ludowej demokratycznej Polski.

(—) J. STALIN

W SOBOTE, DNIA 22 LIPCA 1950 ROKU, O GODZINIE 10 RANO

W PARKU LUDOWYM na ZDROWIU

odbędzie się

WIELKA ZABAWA LUDOWA

W programie wystąpią zespoły teatrów łódzkich:

„OSA” — „NOWY” oraz „OPERA ŚLĄSKA”

Do tańca przygrywać będą WSZYSTKIE ORKIESTRY łódzkie. POLSKIE RADIO nadawać będzie specjalną muzykę taneczną. WYSTĄPIĄ NA JLEPSZE ZESPOŁY PIEŚNI I TAŃCA.

Odbędą się pokazy ciekawych imprez ze wszystkich galezi sportu, a amatorzy korzystać będą mogli ze SPRZĘTU SPORTOWEGO.

ODBĘDĄ SIĘ SPECJALNE WYSTĘPY DLA DZIECI I MŁODZIEŻY
Udział wezmą Teatry Kukielkowe „ARLEKIN” i „PINOKIO”

PRZYGOTOWANO WIELE NIESPODZIANEK.

W miejscu zabawy uruchomione będą BUFETY i punkty ŻYWNOSCIOWE. Dla DZIECI przygotowane będą STOISKA Z ZABAWKAMI.

DOJAZD ZAPEWNIONY SPECJALNYMI TRAMWAJAMI.

Wstęp bezpłatny.

Wstęp bezpłatny.

ZAPRASZAMY wszystkich mieszkańców Łodzi na WIELKĄ ZABAWĘ LUDOWĄ.

SZCZEGÓLOWY PROGRAM NA str 6

KOMITET OBCHODU 22 LIPCA w ŁODZI.

Ustawa o Planie Sześcioletnim

Ważniejsze postanowienia

Rozdział I

Podstawowe zadania Planu

Historyczne zwycięstwo Związku Radzieckiego w drugiej wojnie światowej nad faszystowskimi Niemcami i ich sojusznikami oraz wyzwolenie Polski przez bohaterką Armii Radziecką, która przysłała z odsieczą bohaterów walczą mas ludowych Polski przeciwko okupantom hitlerowskim i rodzimym wyzyskiwaczom, zmieniły dotychczasowy bieg historii naszego narodu.

Dzięki zwycięstwu ZSRR, które wyrosło z pełnego triumfu wielkiej rewolucji socjalistycznej, polskie masy ludowe, z klasą robotniczą na czele, obalili panowanie kapitalistów i obszarników i objęli w Polsce rządy, ustanawiając i utrwalając państwo Demokracji Ludowej, spełniające podstawowe funkcje dyktatury proletariatu.

Dzięki objęciu władzy przez masy ludowe i przeprowadzeniu rewolucyjnej przeobrażenia społeczno-gos-

podarczych znajdujących swój wyraz w reformie rolnej i przejęciu na własność Państwa kluczowych pozycji gospodarki narodowej oraz dzięki wszechstronnej pomocy Związku Radzieckiego, udzielanej Polsce Ludowej od chwili jej powstania, kraj nasz mógł wyzwolić się z zależności od kapitału zagranicznego, złamać kapitalistyczne okowy krepujące rozwój sił wytwórczych i wejść w sposób trwały na drogę socjalistycznego budownictwa. Władza ludowa objęła rządy w kraju zniszczonym wskutek działań wojennych i okupacji hitlerowskiej. Z ręki hitlerowskich oprawców zginęło 6 milionów obywateli polskich, 1 milion 600 tys. osób częściowo lub całkowicie straciło zdolność do pracy.

Zniszczenia wojenne i rekwizycje doprowadziły do zniszczenia majątku narodowego o około 38 proc.

gospodarstw znacznie wzrosły w porównaniu z okresem przedwojennym. W okresie Planu Trzyletniego podniósł się poziom zdrowotności i nastąpił poważny spadek śmiertelności w stosunku do okresu przedwojennego, rozszerzył się zasadniczo zakres opieki nad matką i dzieckiem, nastąpił rozwój szkolnictwa wszystkich szczebli i udostępnienie go masom pracującym, nastąpiło upowszechnienie kultury.

Wzmocnił się i rozszerzył sektor socjalistyczny gospodarki narodowej

W rezultacie wykonania Planu Trzyletniego zagospodarowane zostały i połączone w jedną całość gospodarczą z resztą kraju Ziemia Odzyskana. Potencjał gospodarczy Ziemi Odzyskanych, odbudowany ze zniszczeń wojennych i uruchomiony wysiłkiem polskich mas pracujących, stał się jedną z podstaw szybkiego rozwoju gospodarczego całego kraju.

W rezultacie wykonania Planu Trzyletniego sektor socjalistyczny gospodarki narodowej poważnie wzmocnił się i rozszerzył.

Gdy w r. 1946 produkcja przemysłu socjalistycznego stanowiła 79 proc. wartości produkcji łącznej całego przemysłu i rzemiosła, w r. 1949 udział ten wzrósł do 89 proc. W rolnictwie wartość produkcji gospodarstw państwowych wzrosła z 1,6 w 1946 r. do 6,4 proc. w 1949 r. ogólnej wartości produkcji rolnej. W ostatnim roku Planu Trzyletniego został zapoczątkowany rozwój rolniczej spółdzielczości produkcyjnej. Poza Państwowymi Gospodarstwami Rolnymi i spółdzielniami produkcyjnymi sektor socjalistyczny w rolnictwie reprezentowany był przez spółdzielcze i państwowe ośrodki maszynowe.

Handel państwowy i spółdzielczy, który w r. 1946 obejmował 80 proc. obrotów hurtowych i 22 proc. obrotów detalicznych, w r. 1949 objął blisko 100 proc. obrotów hurtowych i 55 proc. obrotów detalicznych.

Skup zboża i mięsa został całkowicie przejęty przez sektor socjalistyczny. Państwo ludowe zrealizowało monopol sektora socjalistycznego w dziedzinie handlu zagranicznego.

Nie ma i nie będzie bezrobocia

W związku ze zmianami struktury społeczno-gospodarczej kraju, zmieniła się radykalnie struktura klasowa ludności. Liczba osób utrzymujących się z pracy najemnej, poza rolnictwem wzrosła z 18,2 proc. ludności w okresie przedwojennym na 35,9 proc. w 1949 r. Zostało zlikwidowane bezrobocie, plaga mas pracujących kapitalistyczno-obszarniczej Polski, a przeludnienie rolnicze, które przed wojną szacowano w Polsce na ok. 8 milionów osób, zostało zredukowane do niewielkich rozmiarów.

Wzrost świadomości i bojowości politycznej oraz aktywności produkcyjnej klasy robotniczej, rozwój ruchu współzawodnictwa pracy i ruchu racjonalizatorskiego, umocnienie sojuszu robotniczo-chłopskiego i wzrost świadomości pracujących mas chłopskich, włączenie się przeważającej części inteligencji pracującej w dzieło budownictwa socjalistycznego, wzrost czynnego udziału w życiu gospodarczym i społecznym kobiet i młodzieży — zdecydowały o pomyślnym wykonaniu Planu Trzyletniego.

Rozpoczynamy nowy etap

Wyniki osiągnięte w okresie odbudowy, umożliwiając przejście do nowego etapu budownictwa socjalistycznego, postawienie gospodarce narodowej nowych zadań w dziedzinie rozwoju sił wytwórczych i przebudowy społecznej. Zgodnie z wytycznymi, uchwalonymi w grudniu 1948 r. przez I Kongres PZPR, Sześcioletni Plan rozwoju i przebudowy gospodarczej Polski jest Planem wielkiego rozwoju sił wytwórczych, wzrostu dobrobytu mas pracujących, rozkwitu kultury, planem budowy podstaw socjalizmu w Polsce.

Zbudowanie podstaw socjalizmu oznacza:

- 1 Znaczne podniesienie poziomu sił wytwórczych ze szczególnym uwzględnieniem produkcji środków wytwórczości.
- 2 Określenie i ograniczenie elementów kapitalistycznych w tych dziedzinach naszej gospodarki, w których jeszcze one występują oraz dalsze ich stopniowe wypieranie, a następnie i likwidowanie jako klasy.
- 3 Dobrowolne przekształcenie po ważnej części gospodarstw ma łorolnych i średniorolnych w

gospodarstwa zespolone — socjalistyczne spółdzielnie produkcyjne i zamykanie przez to źródeł rozwoju kapitalizmu.

- 4 Oparte na zasadach socjalistycznej solidarności i wzajemnej pomocy pogłębienie i zacieśnienie wzajemnych stosunków ekonomicznych i współpracy gospodarczej, prowadzą-

Dla osiągnięcia tych celów należy:

- 1 Zapewnić szybki rozwój przemysłu socjalistycznego, a w pierwszym rzędzie przemysłu produkującego środki wytwórczości, od którego poziomu zależy rozwój całej gospodarki narodowej.

W szczególności należy zapewnić szybki rozwój przemysłu hutniczego, maszynowego i chemicznego. Dla lepszego za spokojenia potrzeb mas pracujących należy jednocześnie wydatnie rozwinąć przemysł produkujący przedmioty spożywcze. Szczególną opieką winien być otoczony rozwój drobnego przemysłu socjalistycznego, nastawionego na zaspokojenie potrzeb lokalnych.

- 2 Osiągnąć taki poziom produkcji rolnej, który umożliwi zaspokojenie rosnących potrzeb gospodarki narodowej na produkty rolne; zapewnić materialne i techniczne warunki dobrowolnego zrzeszenia w spółdzielnie produkcyjne poważnej części gospodarstw chłopskich; przekształcić państwowe majątki we wzorcowe socjalistyczne gospodarstwa rolne; zwiększyć pomoc państwa ludowego dla podniesienia produkcji drobnych i średnich gospodarstw chłopskich oraz wzmocnić socjalistyczne regulowanie przez Państwo drobnotowarowej gospodarki chłopskiej.

- 3 Osiągnąć znaczne zwiększenie krajowej bazy surowcowej, jako niezbędnej podstawy rozwoju gospodarki narodowej, a w szczególności rozwinąć wydobycie rud żelaza i metali nieżelaznych, ropy naftowej, soli potasowych; zwiększyć produkcję podstawowych surowców chemicznych, celulozy i włókien sztucznych; zwiększyć produkcję przemysłowych surowców rolniczych, a zwłaszcza tłuszczów roślinnych i zwierzęcych, lnu i innych roślin włóknistych, skór surowych i wełny.

- 4 Poważnie zwiększyć siłę obronną kraju przez wzrost ogólnego potencjału wytwórczego i rozwój specjalnego przemysłu obronnego.

- 5 Zapewnić dalszy rozwój sieci i obrotów socjalistycznego handlu, systematycznie wypierając elementy kapitalistyczne; zapewnić racjonalną organizację, właściwy układ sieci handlowej oraz jej unowocześnienie w celu wydatnej poprawy poziomu obsługi mas pracujących.

- 6 W oparciu o szybkie tempo wzrostu akumulacji socjalistycznej i biorąc pod uwagę wielki zasięg nakładów inwestycyjnych, niezbędny dla wykonania zadań planu, rozwinąć odpowiednio produkcję materiałów budowlanych i przemysłu budowlany i wyposażyć go w nowoczesne środki techniczne.

- 7 Zapewnić systematyczny postęp techniczny i organizacyjny we wszystkich gałęziach gospodarki narodowej jako warunków, bez którego niemożliwe jest osiągnięcie planowanego tempa wzrostu produkcji i zwiększenia wydajności pracy; zwiększenia wydajności pracy; stworzyć warunki wszechstronnego rozwoju nauki oraz prac naukowo-badawczych w oparciu o osiągnięcia przodującej nauki radzieckiej.

- 8 Osiągnąć znaczny wzrost wydajności pracy we wszystkich gałęziach gospodarki narodowej, dążąc do maksymalnego zmniejszenia rozpiętości istniejących pod tym względem między Polską a krajami najbardziej uprzemysłowionymi. W tym celu należy dążyć do najpełniejszego wykorzystania czasu pracy; wydatnie rozszerzyć mechanizację robót pracochłonnych; zapewnić pełne wykorzystanie zdolności

ce do jak najszerszego rozwoju sił wytwórczych na bazie planów gospodarczych Polski, ZSRR i krajów Demokracji Ludowej.

- 5 Znaczny wzrost dobrobytu materialnego, polepszenie warunków życiowych i podniesienie kultury i aktywności mas pracujących.

produkcyjnej maszyn i urządzeń oraz intensyfikację procesów produkcyjnych; stworzyć warunki dla pogłębienia i rozszerzenia ruchu socjalistycznego współzawodnictwa pracy i ruchu racjonalizatorskiego; umocnić socjalistyczną dyscyplinę pracy w całej gospodarce narodowej.

- 9 Osiągnąć poważne oszczędności w gospodarce narodowej przez zmniejszenie norm zużycia surowców, materiałów, paliwa i energii, a w szczególności zmniejszyć normy zużycia żelaza, drzewa, cementu i innych materiałów budowlanych oraz metali nieżelaznych.

Zapewnić systematyczne podnoszenie stopy życiowej mas pracujących drogą wzrostu za robków gotówkowych i stopniowej realizacji polityki obniżania cen w miarę wzrostu wydajności pracy i zmniejszenia kosztów własnych produkcji; zapewnić rozwój i usprawnienie systemu ubezpieczeń społecznych, opieki nad matką i dzieckiem, czasów pracowniczych, polepszenie warunków mieszkaniowych klasy robotniczej, rozbudowę urządzeń komunalnych.

- 11 Poprawić warunki zdrowotne mas pracujących i ulepszyć ochronę zdrowia ludności, poprawić warunki bezpieczeństwa i higieny pracy.

Podnieść poziom kulturalny szerokiej mas pracujących, — zlikwidować do końca analfabetyzm, — zapewnić rozwój i podniesienie poziomu szkolnictwa wszystkich szczebli, rozwój prasy i wydawnictw książkowych, radiofonii i kinematografii i udostępnienie jak najszerszym stopniom szerokiej masom pracującym osiągnięcia kultury i sztuki, rozwijając i pogłębiając rewolucję kulturalną w Polsce.

- 13 Zapewnić gospodarce narodowej dopływ potrzebnej ilości nowych robotników oraz kadr wykwalifikowanych robotników i personelu technicznego i kierowniczego, oraz szeroki rozwój szkolnictwa zawodowego wszystkich szczebli i szeroki rozwój kursów do kształcących i przysposabiających do zawodu, przez budownictwo osiedli mieszkaniowych i urządzeń socjalnych, związanych z zakładami pracy, przez szerokie wciągnięcie kobiet do produkcji i ułatwienie im pracy zawodowej. Zapewnić dopływ kadr kwalifikowanych do administracji państwowej, instytucji kulturalno - oświatowych oraz służby zdrowia.

- 14 Podnieść poziom aktywności gospodarczej i kulturalnej za cofanych wschodnich i centralnych części kraju oraz nie których niedostatecznie jeszcze zagospodarowanych powiatów w województwach zachodnich i północnych przez odpowiednią politykę rozmieszczenia sił wytwórczych.

- 15 Umocnić złoty polski — upowszechnić i umocnić rozrachunek gospodarczy w przedsiębiorstwach socjalistycznych, wzmocnić walkę z wszelkimi przejawami marnotrawstwa, rozrzutności i przerstojów administracyjnych. — przyspieszyć obieg środków obrotowych, osiągnąć poważne obniżenie kosztów własnych, osiągnąć wysoki poziom i systematyczny wzrost socjalistycznej akumulacji we wszystkich gałęziach gospodarki.

- 16 Stworzyć państwowe rezerwy surowców i materiałów oraz podstawowych artykułów konsumcyjnych w celu zabezpieczenia gospodarki narodowej.

- 17 Udoskonalic organizację i pogłębic metody socjalistycznego planowania, jako podstawowego narzędzia kierownic-

(Dalszy ciąg na stronie trzeciej)

Rezultaty Planu Trzyletniego

Zniszczenia wojenne i skutki gospodarki okupantów poważnie obniżyły poziom sił wytwórczych i stopę życiową mas pracujących nawet w porównaniu z niskim poziomem przed wojenną kapitalistyczno-obszarniczej Polski. W warunkach kapitalizmu trzeba by całych dziesięcioleci, aby wyrównać takie szkody zadane przez wojnę.

Dzięki objęciu władzy przez masy ludowe i przepędzeniu wielkich kapitalistów i obszarników oraz dzięki pomocy Związku Radzieckiego, możliwa stała się szybka odbudowa kraju w wyjątkowo krótkim okresie czasu.

Po przewyżczeniu pierwszych trudności powojennych i utrwaleniu zrębów gospodarki planowej, z inicjatywy Polskiej Partii Robotniczej uchwalono Trzyletni Plan odbudowy gospodarczej. Plan ten, obejmujący lata 1947—1949, został przedtermino i zwycięsko zrealizowany.

W wyniku wykonania Planu Trzyletniego została w zasadzie zakończona odbudowa gospodarcza — został osiągnięty poważny rozwój sił wytwórczych kraju, zarówno w porównaniu z r. 1946, jak i w porównaniu z poziomem przedwojennym — wzrosła stopa życiowa mas pracujących ponad poziom przedwojenny i została zapoczątkowana rewolucja kulturalna.

W przemyśle ciężkim

W r. 1946 globalna produkcja wielkiego i średniego przemysłu wynosiła 6,5 miliarda złotych wg cen niezmiennych czyli 75 proc. poziomu przedwojennego, a w r. 1949 osiągnęła już 15,3 miliardów zł czyli 177 proc. poziomu przedwojennego. W przeliczeniu na jednego mieszkańca wartość produkcji wielkiego i średniego przemysłu wyniosła 250 proc. w porównaniu do okresu przedwojennego. Szczególnie silnie wzrosła produkcja środków wytwórczości, której udział w ogólnej wartości produkcji przemysłu i rzemiosła wzrósł z 47 proc. w r. 1938 i 51 proc. w r. 1946 do 54 proc. w r. 1949.

W roku 1949 wyprodukowaliśmy 8,3 mld. kWh energii elektrycznej czyli o 108 proc. więcej niż przed wojną — 74,1 mil. ton węgla czyli o 94 proc. więcej niż przed wojną — produkcja stali osiągnęła 2,3 mil. ton, przekraczając poziom przedwojenny o 60 proc. uruchomiono na wielokrotnie większą niż przed wojną skalę produkcję parowozów i wagonów kolejowych, zapoczątkowano produkcję traktorów i samochodów ciężarowych. Produkcja obrabiarek do metali i drzewa osiągnęła 10,6 tys. ton, przekraczając poziom przed wojny o 494 proc., produkcja maszyn i narzędzi rolniczych osiągnęła 174 proc. poziomu przedwojennego. Produkcja azotniaku wzrosła o 111 proc., a superfosfatu mineralnego o 140 proc.

W przemyśle lekkim

W zakresie artykułów przemysłowych bezpośredniego spożycia produkcja tkanin bawełnianych wyniosła w r. 1949 64,8 tys. ton, przekraczając poziom przedwojenny o 24 proc., produkcja tkanin wełnianych — 28,1 tys. ton, osiągając poziom o 34 proc. wyższy niż przed wojną, produkcja papieru wyniosła — 265,2 tys. ton, czyli o 30 proc. więcej niż przed wojną, produkcja cukru w kampanii 1949/50 — 743,3 tys. ton, czyli o 52 proc. więcej niż w kampanii 1938/39.

Udział produkcji przemysłowej w łącznej wartości produkcji całego przemysłu i rolnictwa, licząc w ce-

nach niezmiennych, wzrósł z 51,8 proc. w r. 1937 do 66,5 proc. w 1949 r.

Wszystkie te dane świadczą o osiągnięciu w okresie Planu Trzyletniego wydatnym postępie w dziedzinie uprzemysłowienia kraju. Pod czas, gdy przemysł w okresie Planu Trzyletniego rozwijał się na podstawie wielkiej socjalistycznej gospodarki, rolnictwo opierało się w swą jej przeważającą masę, na rozproszonych indywidualnych gospodarstwach chłopskich. Jednakże dzięki przeprowadzonej reformie rolnej, rosnącej pomocy, udzielanej przez Państwo małym i średnim gospodarstwom chłopskim, polityce ograniczania wyzysku kapitalistycznego na wsi oraz dzięki rozwojowi Państwowych Gospodarstw Rolnych, wzrosła również poważnie produkcja rolna. Wartość produkcji rolnej na jednego mieszkańca wyniosła w roku 1949 więcej niż przed wojną, przy czym produkcja roślinna przekroczyła poziom przedwojenny o 24 proc., a produkcja zwierzęca o 12 proc. Znacznie przekroczony został przedwojenny poziom transportu kolejowego i samochodowego, przeladunków portowych i żeglugi morskiej.

Dochód narodowy o 1/4 większy niż przed wojną

W wyniku wzrostu produkcji dochód narodowy Polski był w 1949 r. ponad 1/4 większy niż przed wojną. Wzrostowi dochodu narodowego towarzyszył silny wzrost akumulacji. W okresie Planu Trzyletniego zrealizowane zostały w ramach Planu Inwestycyjnego ogólne nakłady wartości około 790 miliardów złotych w cenach 1950 r.

Trzyletni Plan odbudowy gospodarczej stawiał zadanie wydatnego podniesienia stopy życiowej ludności i przekroczenia pod tym względem poziomu przedwojennego. Zadanie to zostało zrealizowane. Spożycie najważniejszych artykułów, które w r. 1946 kształtowało się w przeliczeniu na jednego mieszkańca znacznie niższe niż przed wojną, wzrosło wydatnie i w szeregu artykułów przekroczyło znacznie poziom przedwojenny. Spożycie mąki pszennej na jednego mieszkańca w r. 1949 było o 31 proc. wyższe niż przed wojną, o 30 życie jaj o 19 proc., mięsa o 25 proc., cukru o 53 proc., tkanin bawełnianych o 17 proc., a tkanin wełnianych o 61 proc. większe niż przed wojną.

Dwukrotnie wzrosły płace

Przeciętnie płace realne pracowników fizycznych i umysłowych łącznie wzrosły w r. 1949 dwukrotnie w porównaniu z r. 1946, w rezultacie czego przekroczyły znacznie poziom przedwojenny.

Jednocześnie pracownicy korzystali z poważnych osiągnięć w dziedzinie rozwoju ubezpieczeń społecznych, których cały koszt obciążał zakłady pracy i szerokiego rozwoju czasów pracowniczych. Została stworzona nowa instytucja zasiłków rodzinnych, stanowiąca dodatkowy, poważny element płacy zarobkowej.

W wyniku reformy rolnej, osadnictwa na Ziemiach Odzyskanych oraz polityki ekonomicznej państwa ludowego, konsekwentnie realizującej pomoc małym i średniorolnym chłopom, wydatnie poprawiło się ich położenie materialne. Dzięki rozparcelowaniu majątków obszarńniczych i ograniczaniu wyzysku uprawianego przez bogaczy wiejskich, dzięki polityce opłacalnych cen rolniczych oraz państwowej pomocy kredytowej i inwestycyjnej dla małych i średnich gospodarstw, dochody tych

Ustawa o Planie Sześcioletnim

(Dalszy ciąg ze strony drugiej)

twą gospodarkę narodową i mobilizację jej wewnętrznych rezerw, — rozwinąć i pogłębić planowanie wewnątrz zakładowe, wzmocnić i rozszerzyć planowanie terenowe. Realizacja zadań Planu 6-letniego wymagać będzie ogromnego rozmachu, budownictwa socjalistycznego, mobilizacji wysiłku całego narodu, ujawnienia i wykorzystania wszystkich rezerw gospodarki narodowej. W realizacji planu szczególnie wielką rolę przypadnie młodemu pokoleniu narodu. Wykonanie planu wymagać będzie wielokrotnie energii mas pracujących, partii, organizacji społecznych i aparatu państwowego w pokonywaniu trudności, powstających w toku urzeczywistnienia planu. Wymagać

ona będzie zaostrzenia walki klasowej przeciw elementom kapitalistycznym i reakcyjnym, wymagać będzie wielkiego zaostrzenia czujności rewolucyjnej ze strony klasy robotniczej i mas pracujących w stosunku do agentur imperialistycznych, w stosunku do wewnętrznych i zewnętrznych wrogów.

W oparciu o sojusz z wielkim Związkiem Radzieckim i jego braterską pomoc oraz o współpracę z krajami demokracji ludowej, rozwijając niespożyte siły narodu, Polska Ludowa ma możliwość pokonania wszelkich knozań imperialistycznych i trudności wewnętrznych oraz zwycięskiego wykonania wielkiego planu budowy podstaw socjalizmu, który zmieni oblicze naszego kraju i wzmocni nasz wkład we wspólne dzieło obrony pokoju i postępu.

Z rozdziału II Wzrost produkcji i inwestycji

W roku 1955 — w ostatnim roku Planu 6-letniego należy osiągnąć wartość produkcji całego przemysłu socjalistycznego w wysokości 43,8 mld. zł w cenach niezmiennych, tj. wzrost o 158 proc. w porównaniu z r. 1949. Wartość produkcji przemysłu wiel-

kiego i średniego wzrosnąć do 36,5 mld. zł w cenach niezmiennych, tj. o 136 proc., a drobnego przemysłu socjalistycznego wzrosnąć do 7,3 mld. zł, tj. o 384 proc.

W r. 1955 produkcja ważniejszych artykułów przemysłowych osiągnie:

PALIWA I ENERGETYKA

węgiel kamienny	100 mil. t.
węgiel brunatny	8,4 mil. t.
ropa naftowa	394 tys. t.
gaz ziemny	480 mil. m sześć.
energia elektryczna	19,3 mld. kwh

KOPALNICTWO RUD

rudy żelazne	3,0 mil. t.
rudy cynkowo-olowiane	2,2 mil. t.
rudy miedziane	3,2 mil. t.

HUTNICTWO

surówka	3,5 mil. t.
stal surowa	4,6 mil. t.
wyroby walcowane	3,2 mil. t.
cynk	197,6 tys. t.
miedź elektrolityczna	25,0 tys. t.

MASZYNY I URZĄDZENIA

obrabiarki do metali i drzewa	12,2 tys. szt.
turbiny parowe kondensacyjne	125 mw
kotły wodnorurkowe stałe	3.000 t. pary/godz.
maszyny i urządzenia dla hutnictwa	161 mil. zł wg cen niez.
maszyny i urządzenia dla górnictwa	290,5 mil. zł wg cen niez.
maszyny włókiennicze	80 mil. zł wg cen niez.
urządzenia dźwigowe	24,5 tys. t.
sprężarki amoniakalne	600 t.

MASZYNY ROLNICZE

traktory	11 tys. szt.
kombajny do zbóż	750 szt.
plugi traktorowe	14,3 tys. szt.
siewniki traktorowe do zbóż	5 tys. szt.
snopowiązaki	5,6 tys. szt.
młocarnie motorowe	6 tys. szt.

MASZYNY BUDOWLANE

betoniarki	1.150 szt.
ciężkie żurawie	140 szt.
wielkie koparki	70 szt.
windy budowlane	2.500 szt.

ŚRODKI TRANSPORTOWE

parowozy normalnotorowe	315 szt.
wagony towarowe normalnotorowe w przeliczeniu na 2-osiove	18,8 tys. szt.
wagony osobowe	630 szt.
samochody ciężarowe	25 tys. szt.
samochody osobowe	12 tys. szt.

ARTYKUŁY ELEKTROTECHNICZNE

silniki elektryczne do 50 kw	170 tys. szt.
silniki elektryczne powyżej 50 kw	5 tys. szt.
transformatory dla gospodarki energetycznej	2,4 tys. mva
aparatura rozdzielcza i zabezpieczeniowa wysokiego i niskiego napięcia	181 mil. zł wg cen niez.
kable silnoprowadzące ziemne	22 tys. ton
żarówki oświetleniowe normalne	33 mil. szt.
łącznice telefoniczne	85 tys. szt.
odbiorniki radiowe	300 tys. szt.

ARTYKUŁY CHEMICZNE

kwasy siarkowy w przeliczeniu na 100 proc.	540 tys. ton
soda kalcynowana	389 tys. ton
soda kaustyczna	162 tys. ton
nawozy azotowe w przeliczeniu na czysty składnik	230,8 tys. ton
nawozy fosforowe w przeliczeniu na czysty składnik P ₂ O ₅	250 tys. ton
sól potasowa w przeliczeniu na K ₂ O	16 tys. ton
środki owadobójcze	29,9 tys. ton
barwniki	7,9 tys. ton
elektrody węglowe	81 tys. ton
kaučuk syntetyczny	13 tys. ton
penicylina	800 mld. jedn.

MATERIAŁY BUDOWLANE

cement	4.850 tys. ton
cegła budowlana	3.756 mil. ton
wapno budowlane	1,6 mil. ton

SZKŁO I CERAMIKA

szkło okienne	15 mil. m kw.
szkło do opakowań	147,1 tys. ton
porcelana techniczna i elektrotechniczna	15,2 tys. ton
porcelana stołowa	8,5 tys. ton
fajans stołowy	6,6 tys. ton

ARTYKUŁY WŁÓKIENNICZE

tkaniny bawełniane	607,7 mil. mb.
tkaniny wełniane	74,9 mil. mb.
tkaniny lniane i pakulane	74,7 mil. mb.
tkaniny jedwabne	103,9 mil. mb.
wyroby dziane	14,5 tys. ton
włókno cięte	56,8 tys. ton
sztuczny jedwab	16,6 tys. ton

OBUWIE

obuwie skórzane	22,2 mil. par	obuwie gumowe	16,4 mil. par
-----------------	---------------	---------------	---------------

PAPIER I CELULOZA

celuloza	414,0 tys. ton	tektura	4,8 tys. ton
papier	530,0 tys. ton		

ARTYKUŁY DRZEWNE

tarcica	4 mil. m sześć.
sklejki i płyty stołarskie	106 tys. m sześć.
płyty spłisnione	80 tys. ton
meble gięte	2,8 mil. szt.
meble stołarskie i tapicerskie	3,1 mil. szt.
komplety mebli	137 tys. kompl.
zapalki	320 tys. skrzyń

ARTYKUŁY PRZEMYSŁU SPOŻYWCZEGO

cukier	1.100 tys. ton
tłuszcz zwierzęce jadalne	116 " "
olej jadalny	25 " "
masło	116 " "
mięso	952 " "
spirytus surowy w przeliczeniu na 100 proc.	214,6 mil. litr.
piwo	600 " "
wino	35,4 " "
sól kamienna i warzona	485 tys. ton
mydło do prania	88,1 tys. ton
papirosy	30 mld. szt.

Wydajność pracy w socjalistycznym przemyśle wielkim i średnim, mierzona wartością produkcji w cenach niezmiennych na jednego robotnika produkcyjnego, winna wzrosnąć o 66 proc.

Należy osiągnąć obniżenie kosztów własnych produkcji w przemyśle socjalistycznym o co najmniej 17 proc., przy znacznym polepszeniu jakości wyrobów.

Mechanizacja robót ręcznych

Plan przewiduje stały postęp techniczny. I tak np. ustawa wyznacza zadanie przyspieszenia tempa robót górniczych drogą mechanizacji najbardziej pracochłonnych robót ręcznych. Należy szeroko zmechanizować roboty przygotowawcze i eksploatacyjne przez stosowanie wiertarek polautomatycznych, ładowarek, wrebówek, transporterów zgrzeblowych i innych mechanizmów, wprowadzić wydobywanie węgla przy pomocy kombajnów węglowych. Należy rozszerzyć konweyeryzację transportu dołowego, podnieść stopień elektryfikacji lokomotyw dołowych oraz ich moc, przeprowadzić dalszą elektryfikację i unowocześnienie wyścigów, zastąpić w dużej mierze dołowe napędy pneumatyczne przez elektryczne napędy gazoszczelne, z wyjątkiem kopalni silnie gazowych. W celu wydatnej poprawy jakości węgla, należy wybudować nowe i rozbudować istniejące sortownie i płuczki.

W hutnictwie wskaźnik objętościowy przy wielkich piecach polepszy się o 24 proc., udział aglomeratów wzros-

nie z 19,5 proc do 55 proc. wsadu rudy, zużycie koksu suchego na tonę surówki spadnie co najmniej do 986 kg, ilość stali przypadająca na 1 metr kwadratowy pieca martenowskiego i dobę wzrosnąć co najmniej o 60 proc. Główne napędy walcownicze zostaną elektryfikowane w 91 proc. Zostaną wprowadzone walcownie ciągłe i półciągłe.

Usprawnienie i intensyfikacja procesów technologicznych w przemyśle metalowym i elektrotechnicznym wyrazi się przede wszystkim w zwiększeniu szybkości skrawania przy szerokim stosowaniu narzędzi z twardych stopów i narzędzi o ujemnym kącie natarcia, w stosowaniu wysokowydajnych obrabiarek, w rozszerzeniu zakresu spawania i obróbki bezwibracyjnej, w rozpowszechnieniu montażu taśmowego i stosowaniu gniazd obróbczych, stosowaniu nowoczesnych metod obróbki termicznej, przechodzeniu na nowe materiały i tworzywa. Zostanie przeprowadzona dalekosiężna mechanizacja transportu wewnętrznego.

Automatyzacja krosien

W przemyśle włókienniczym nastąpi usprawnienie procesów produkcyjnych, w szczególności przez automatyzację krosien, szersze zastosowanie obsługi wielowarstwowej, za sterowaniem napędu zbiorowego przez napęd indywidualny, dalszą mechanizację produkcji i transportu wewnętrznego.

W rozwoju przemysłu należy jak najszerszej wykorzystać pracę instytucji naukowo-badawczych.

Należy wydatnie rozszerzyć zakres badań i poszukiwań geologicznych, stosując nowoczesne metody.

Ustawa przewiduje dalej m. in., iż należy zapewnić wydatny rozwój socjalistycznego przemysłu drobnego, który winien uzupełnić produkcję towarów szerokiego spożycia oraz wykorzystywać miejscowe surowce i odpadki przemysłowe.

Wzrost inwestycji i budownictwa

Należy zwiększyć tempo akumulacji socjalistycznej i przeznaczyć na inwestycje planowe w latach 1950—55 6,123 mld. zł w cenach z roku 1950, w roku 1955 zwiększyć rzeczowy zakres inwestycji w porównaniu z 1949

rokiem 3,5-krotnie. Należy oddać do użytku obiekty inwestycyjne na ogół na sumę około 4.900 mld. zł.

Z ogólnej sumy nakładów inwestycyjnych ze środków limitowanych przeznaczają się na:

przemysł i przedsiębiorstwa budowlane	45,4 proc.
rolnictwo i leśnictwo	11,9 proc.
komunikacje i łączność	14,9 proc.
obróć towarowy	4,2 proc.
urządzenia kulturalne i socjalne	8,8 proc.
gospodarka komunalna i budownictwo mieszk.	11,5 proc.
inne	3,3 proc.

Należy szeroko stosować w budownictwie przedującą technikę i wydatnie powiększyć mechanizację robót, przede wszystkim w zakresie procesów pracochłonnych. Wartość sprzętu przedsiębiorstw budowla-

nych winna wzrosnąć około 7-krotnie. Należy usprawnić wykorzystanie sprzętu i doprowadzić stopień mechanizacji robót ziemnych do 47 proc., przygotowania zapraw do 71 proc., przygotowania betonów do 89

proc., transportu pionowego do 90 proc.

Należy rozszerzyć stosowanie montażu elementów prefabrykowanych.

Wydajność pracy w budownictwie, mierzona wartością produkcji, na jednego robotnika w cenach 1950 r. należy podnieść o 86 proc.

Należy osiągnąć obniżkę kosztów budownictwa w wysokości co najmniej 26 proc.

Rozwój rolnictwa: wzrost zbiorów o 22 proc.

Zbiory 4 zbóż winny w roku 1955 wzrosnąć o 22 proc., osiągając następujący poziom:

	tys. ton	w % w por. z 1949
pszenica	2.800	158
żyto	6.900	102
jęczmień	1.960	190
owies	2.800	121

Średnie plony winny wynieść w zakresie pszenicy 17 q z ha, tj. o 38 proc. więcej niż w roku 1949, żyta 15,5 q z ha, tj. o 18 proc. więcej, jęczmienia 17 q z ha, tj. o 39 proc. więcej i owsa 16 q z ha, tj. o 22 proc. więcej.

W uprawie ziemniaków oraz w uprawie roślin technicznych należy zapewnić następujący wzrost produkcji:

	tys. ton	w % w por. z 1949
ziemniaki	39.750	129
buraki cukrowe	7.800	163
Rośliny włókniste:		
nasienie	105	172
słoma	250	234
rośliny oleiste	250	234

Przeciętne plony ziemniaków winny wynieść 150 q z ha, tj. o 23 proc. więcej z niż w roku 1949, buraków cukrowych 240 q z ha, tj. o 30 proc. więcej, roślin oleistych 11,5 q z ha, tj. o 40 proc. więcej.

Należy zapewnić rozwój produkcji hodowlanej drogą znacznego wzrostu pogłowia oraz podniesienia jego wydajności. Pogłowia inwentarza żywego winno w roku 1955 osiągnąć następujący poziom:

	tys. szt.	w % w por. z 1949
konie	3.000	118
bydło	9.500	149
trzoda chlewna	10.500	172
owce	3.800	234
drób	105.700	136

Produkcja wytworów zwierzęcych winna osiągnąć w roku 1955 w zakresie: żywca wołowego — 426 tys. ton, tj. wzrost o 83 proc., żywca cielęcego — 96 tys. ton, tj. wzrost o 65 proc., żywca wieprzowego — 1.166 tys. ton, tj. wzrost o 63 proc., mleka 12.274 mil. l., tj. wzrost o 102 proc., jaj 4.416 mld. szt., tj. wzrost o 38 proc., wełny 5.700 ton, tj. wzrost o 163 proc.

Spółdzielczość produkcyjna

Państwo stworzy warunki dla objęcia poważnej części gospodarstw rolnych przez socjalistyczną spółdzielczość produkcyjną, należy zwrócić szczególną uwagę na wzmocnienie organizacyjne i gospodarcze rolniczych spółdzielni produkcyjnych, a w szczególności na należyte stosowanie dniówki obrachunkowej, jako podstawy rozdziału przychodów spółdzielni.

Należy zwiększyć liczbę państwowych ośrodków maszynowych do 850 wobec 30 w roku 1949, a liczbę posiadanych przez nie traktorów — do 35.890 wobec 200 w r. 1949.

Zadania gospodarstw państwowych

Z gospodarstw państwowych należy stworzyć wzorowe gospodarstwa socjalistyczne i zwiększyć ich produkcję całkowitą i towarową w stopniu znacznie przekraczającym wzrost produkcji całego rolnictwa.

Rozwój gospodarstw państwowych winien zaspokoić poważną część zapotrzebowania miast na wytwory rolne i zapewnić zaopatrzenie spółdzielni produkcyjnych oraz małych i średniorolnych gospodarstw chłopskich w nosiona selekcyjne i zwierzęta zarodowe.

Wartość produkcji rolniczej gospodarstw państwowych winna przekroczyć o 168 proc. poziom z r. 1949, wzrost produkcji roślinnej winien wynieść 123 proc., a produkcji zwierzęcej 353 proc.

Ustawa o Planie Sześcioletnim

(Dokończenie ze strony trzeciej)

Ogólna powierzchnia zbiorów gospodarstw państwowych winna osiągnąć 1.935 tys. ha, tj. wzrosnąć o 61 proc. w szczególności powierzchnia zbiorów wzrosnąć: pszenicy — o 69 proc., jęczmienia — o 83 proc., buraków cukrowych — o 68 proc., roślin oleistych — o 93 proc., roślin włókniстых — o 160 proc., i roślin pastewnych — o 99 proc.

Zbiory 4 zbóż winny w r. 1955 wzrosnąć o 87 proc., a w szczególności: pszenicy — o 117 proc., żyta — o 62 proc., jęczmienia — o 145 proc., owsa — o 77 proc.

Ogólny zbiór 4 zbóż winien wynieść 1.776 tys. ton, przy średnich plonach pszenicy o 30 proc. większych niż w roku 1949, żyta o 28 proc., jęczmienia o 35 proc. i owsa o 32 proc.

Należy zapewnić wzrost zbiorów: ziemniaków o 219 proc., buraków

cukrowych — o 175 proc., roślin oleistych — o 165 proc.

Przecięte plony ziemniaków winny być o 67 proc. większe, niż w roku 1949, buraków cukrowych o 66 proc., a roślin oleistych o 38 proc. należy osiągnąć w gospodarstwach państwowych w roku 1955 wzrost pogłowia inwentarza żywego: koni o 59 proc., bydła o 215 proc., trzody chlewnej o 320 proc., owiec o 358 proc. pogłowia drobiu wzrosnąć około 40-krotnie w porównaniu z rokiem 1949.

W zakresie rybołówstwa śródlądowego gospodarstw państwowych należy odbudować i urządzić 16,2 tys. ha stawów rybnych. Należy osiągnąć wzrost powierzchni zagospodarowanej w gospodarstwie jeziorowym o 130 tys. ha.

Wydatność pracy na jednego pracownika w PGR wzrosnąć o około 90 proc.

Zaopatrzenie wsi w maszyny rolnicze

Należy osiągnąć obniżenie kosztów własnych produkcji w gospodarstwach państwowych przynajmniej o 30 proc.

Należy zaopatrzyć rolnictwo w okresie planu w maszyny rolnicze ogólnej wartości około 650 mil. zł. w cenach niezmiennych, a jednocześnie polepszyć ich jakość i znacznie rozszerzyć asortyment pod kątem potrzeb gospodarki uspołecznionej.

W okresie planu należy dostarczyć państwowym gospodarstwom rolnym i państwowym ośrodkom maszyno-

wym siewników traktorowych do zbóż 12.000 szt., sнопowiązак traktorowych 10.050 szt., kombajnów do zbóż 1.800 szt., kosiarzek traktorowych 5.350 szt., traktorowych sadzarek do ziemniaków 5.330 szt., młocarni motorowych a 15 q/godz. 2.575 szt., kopaczek traktorowych do ziemniaków 5.700 szt.

Należy zapewnić łączne zaopatrzenie rolnictwa w traktory (w przeliczeniu na traktory o mocy 15 KM) w ilości 80,7 tys. szt.

Należy zelektryfikować 8.900 громад.

Rozwój komunikacji i łączności

W związku z rozwojem życia gospodarczego należy zapewnić zwiększenie przewozów towarowych w roku 1955 wszystkimi środkami trans-

portu do 323 milionów ton, tj. o 117 proc. oraz przewozów osobowych do 1.082 milionów osób tj. o 104 proc. w porównaniu z r. 1949.

Linia Łódź — Warszawa będzie zelektryfikowana

Należy wybudować nową linię kolejową o łącznej długości 704 km. Należy przeprowadzić pełną elektryfikację linii Katowice — Częstochowa — Warszawa z odgałęzieniem Kozłowski — Łódź i linii Wejherowo — Pruszcz. Należy zelektryfikować ruch osobowy w obrębie węzła warszawskiego oraz rozbudować węzły i stacje w rejonie Nowej Huty, przebudować i zmodernizować węzły kolejowe: warszawski, górnośląski, gdańsko-gdyniński oraz odbudować 1.037 km torów kolejowych. Ustawa przewiduje osiągnięcie

wzrostu wydajności pracy na kolejach normalno-torowych o co najmniej 52 proc. Należy osiągnąć obniżenie kosztów własnych na kolejach o co najmniej 17 proc.

W publicznym transporcie samochodowym należy zwiększyć tabor do ok. 2.400 autobusów, a samochodów ciężarowych do 11.200. Należy zwiększyć wydajność pracy w publicznym transporcie samochodowym o 67 proc. i uzyskać obniżkę kosztów własnych o 32 proc.

Ogólna liczba samochodów ciężarowych wzrosnąć o przeszło 100 proc.

6,5 tys. km nowych dróg

Należy wybudować ponad 6,5 tys. km nowych dróg o nawierzchni twardej i przebudować około 4 tys. km nawierzchni drogowej na typ wyższy.

W zegludze śródlądowej należy zapewnić przewiezienie 2 milionów ton towarów.

W okresie planu zostanie zreali-

zowany pierwszy etap budowy wielkiej magistrali wodnej Wschód — Zachód, drogą kanalizacji Bugu na odcinku od Brześcia do Modlina i regulacji środkowej Wisły.

Należy powiększyć ilość jednostek floty handlowej o 188 proc., a jej nośność o 208 proc.

WACŁAW RZECZĄCZ

Ślepa uliczka

Przekład H. Gruszczyńskiej-Dubowej (23)

Pili kawę na oszklonej werandzie, której okna były otwarte. Wonne powietrze z pola mieszało się z zapachem suchych drewnianych ścian. Obsługiwał ich restaurator, wysoki, młody człowiek, opalony i jasnowłosy, o niepospolicie jasnoniebieskich oczach. Jeden jego policzek rozpoławiała głęboka blizna. Widocznie nigdy był studentem, przeleciało Michałowi przez głowę. Skoro nim był, to dlaczego został restauratorem w tym zapadłym kącie? I Michał, który do tej pory był rozgoryczony obojętną odpowiedzią Różeny, zaczął z nim rozmowę. O ile mu wiadomo, to tutaj za tym lasem była kiedyś huta szklana. Jak się jej teraz wiedzie? Uśmiech, bledszy niż jego oczy, prześliznął się po twarzy restauratora i przepadł w głębi blizny.

— Stoi — rzekł i wzruszył ramionami jak przed chwilą Różena (Jego czeszczyzna była twarda, ale poprawna, a gdy mówił dalej, jego „rz“ brzęczało). — Nie do wiary. Można by powiedzieć że po tylu latach zniszczeń świat będzie potrzebował wszystkiego, na co spojrzeć. Ale dla nas nie było pracy. Byłem

tam urzędnikiem — dodał i nowy błąd uśmiech spłynął w jego bliznę.

— Nie było dla was pracy? — powtórzył Michał, jak gdyby nie rozumiał sensu tych słów. — Dlaczego?

— Pracowaliśmy dla Dalekiego Wschodu i dla Ameryki Południowej. Japonia nam odebrała rynki zbytu. Leży bliżej, a jej robotnicy pracują niemal za darmo. Nie mogliśmy wytrzymać konkurencji.

Michał został ugodyony w najdrażliwsze miejsce. Nie wytrzymali konkurencji? Dlaczego więc nie szukali innych rynków? Przypomniał sobie niedawne miesiące swej nieustępliwej walki o znalezienie nowych rynków i uniósł się pychą i pogardą dla tchórzów, którzy poddali się przedwcześnie.

Uśmiech restauratora nabierał cierpkości; przywykł do wysłuchiwanie poglądów swych gości i niezaprzeczenia im. Ale Michał wzbudził w nim niechęć zbyt mocną.

— Kryzys, panie — rzekł pobłażliwie wyjaśniającym tonem. — Dziś dotknął nas, jutro dotknie innych. To dopiero początek, a będzie coraz gorzej. Co pan powie o przemyśle tekstylnym na północy? Zamyka się fabrykę za fabryką. Za mały kraj, a za wiele przemysłu. Łatwo było pokonać Rzeszę, ale czym się to zastąpi? W Niemczech zbywaliśmy niegdyś pięćdziesiąt procent swej produkcji i nie zdołaliśmy tego niczym zastąpić. A rząd? (blizna skrzywiła się i pogłębiła) Nie dba o nas i jest głuchy na nasze skargi. W tych chałupach, panie (wskazał przez okno na budynki rozrzucone po zboczach), nigdy nie było dobrobytu. Dziś jest tam głód.

Z rozdziału III

Podniesienie dobrobytu materialnego i kulturalnego ludności

Wzrost stopy życiowej ludności wyniesie 50—60 proc w porównaniu z rokiem 1949. Nastąpi to przez: zwiększenie stanu zatrudnienia, masowe szkolenie nowych kadr i podnoszenie kwalifikacji zawodowych.

wzrost płac w oparciu o wzrastającą wydajność pracy, obniżkę cen towarów szerokiego spożycia,

1.230 tys. kobiet otrzyma zatrudnienie

W celu zapewnienia planowego wzrostu produkcji i usług, stan zatrudnienia w gospodarce socjalistycznej poza rolnictwem osiągnie 5,7 miliona osób, tj. wzrosnąć o 60 proc. w porównaniu z rokiem 1949. Udział

znacznego zwiększenia obrotów handlu detalicznego.

wydatne zwiększenie nakładów na gospodarkę komunalną i mieszkaniową,

wydatny wzrost nakładów na rozwój kultury, nauki i oświaty, ochrony zdrowia, kultury fizycznej i pomocy społecznej.

kobiet w ogólnej liczbie zatrudnionych w gospodarce socjalistycznej wzrosnąć do 33,5 proc przez przyjęcie do pracy w okresie planu ok. 1,230 tys. kobiet.

Zarobki o 40 proc. wyższe

Na podstawie wzrostu wydajności pracy realne zarobki robotników i pracowników umysłowych w gospodarce socjalistycznej wzrosną przeciętnie w r. 1955 o 40 proc. w porównaniu z r. 1949.

Ustawa wyznacza zadanie wydatnego zwiększenia udziału robotników wynagradzanych na zasadzie akordu.

Ogólna wartość masy towarowej w handlu detalicznym w cenach 1950 r. wzrosnąć w r. 1955 prawie dwukrotnie w porównaniu z r. 1949. Detaliczny obrót towarowy w handlu państwowym i spółdzielczym wzrosnąć do ponad 3.000 mld. zł. w cenach z roku 1950, tj. o 238 proc. Należy rozszerzyć sieć detalicznego handlu do 88 tysięcy punktów sprzedaży, tj. przeszło dwukrotnie.

Zwiększy się spożycie w zakresie artykułów przemysłowych i rolnych. W szczególności spożycie mąki pszennej wzrosnąć o 34 proc., masła o 165 proc., jaj o 12 proc., cukru o 26 proc., mięsa wieprzowego o 41 proc., mięsa wołowego i cielęcego o 68 proc., tkanin i konfekcji bawełnianej o 41 proc., tkanin i konfekcji wełnianej o 38 proc., obuwia skórzanego o 76 proc., mydła i proszku do prania o 77 proc., odbiorników radiowych o 311 proc.

W handlu detalicznym należy osiągnąć wzrost wydajności pracy mierzonej wartością obrotu na jednego zatrudnionego o co najmniej 45 proc. W całym handlu uspołecznionym należy osiągnąć obniżkę kosztów rzeczowych o co najmniej 15 proc.

723 tys. izb mieszkalnych

W okresie Planu należy wybudować 723 tysiące izb mieszkalnych w tym w ramach akcji budownictwa indywidualnego dla święta pracy przy pomocy państwa — ok. 54 tys. izb.

Należy zwiększyć długość sieci wodociągowej o 15 proc., a kanalizacyjnej o 18 proc., zaopatrzyć w wodociągi 41 miast, pozbawionych dotychczas tych urządzeń, a w urządzeniach kanalizacyjnych 36 miast.

Należy zwiększyć liczbę tramwajów o 48 proc., trolejbusów o 263 proc., autobusów o 99 proc.

Szkolenie kadr

W okresie planu należy zwiększyć liczbę absolwentów szkół zawodowych do ponad 1 miliona osób, w tym ponad 700 tys. absolwentów szkół 1 stopnia i ponad 300 tys. absolwentów szkół 2 stopnia.

W szczególności w okresie planu należy osiągnąć:

w zakresie szkolenia kadr dla przemysłu i transportu liczbę 580 tys. absolwentów,

w zakresie szkolenia kadr dla budownictwa liczbę 44 tys. absolwentów,

w zakresie szkolenia rolniczego 79

tys. absolwentów kładąc specjalny nacisk na wyszkolenie techników rolniczych, niezbędnych dla państwowych gospodarstw rolnych i rolniczych spółdzielni produkcyjnych,

w zakresie szkolenia ekonomiczno-handlowego 205 tys. absolwentów.

Ponadto należy wyszkolić na kursach kwalifikacyjnych 1 i 2 stopnia 336 tys. osób, w tym 244 tys. osób w kierunku technicznym. W szkołach wyższych należy wyszkolić w okresie planu ogółem około 146 tys. absolwentów.

Zwiększy się liczba miejsc w domach akademickich do ponad 51 tys. w roku 1955, tj. 3-krotnie w porównaniu z rokiem 1949.

Należy zwiększyć liczbę dzieci w przedszkolach do 560 tys. w r. 1955, tj. o 95 proc.

Liczbę absolwentów klasy 7-jej szkół podstawowych zwiększyć w r. 1955 do 350 tysięcy, tj. o 61 proc. W tym na wsi o 89 proc., a liczbę izb lekcyjnych w tych szkołach do 87 tys., dzięki czemu zmniejszy się obciążenie izb szkolnych o ok. 15 proc.

Należy zwiększyć liczbę wydawanych książek i broszur o 90,6 proc., a różny nakład dzienników o 82 proc.

Co ósmy Polak radioabonentem

Należy zwiększyć liczbę abonentów radiowych do 3,2 miliona.

Należy zwiększyć liczbę kin miejskich do 789 wobec 503 w r. 1949. Na wsi należy zwiększyć liczbę kin stałych do 3.300.

W zakresie rozwoju społecznej służby zdrowia należy zwiększyć liczbę łóżek szpitalnych o 38,1 proc., liczbę przychodni miejskich i ośrodków zdrowia o 99 proc., należy zwiększyć liczbę lekarzy o około 75 proc.

Należy zwiększyć liczbę żłobków o 146 proc. Akcją wczasów należy objąć w r. 1955 ponad 1 milion pracowników, w tym 741,5 tys. pracowników fizycznych.

Z rozdziału IV

Rozwój gospodarczy województw

W okresie planu zostanie zapoczątkowany długotrwały proces, zmierzający do bardziej równomiernego rozmieszczenia sił wytwórczych oraz urządzeń socjalnych i kulturalnych na przestrzeni całego kraju. Zostaną zmniejszone nierówności w rozwoju życia gospodarczego i kulturalnego, będące rezultatem warunków rozwoju Polski w okresie kapitalizmu.

W szczególności należy rozwinąć przemysł na terenie województw krakowskiego i rzeszowskiego, rozpocząć budowę nowych ośrodków przemysłowych w rejonach Konina — Kłodawy, Łomży — Ostrołęki, dolnej Noteci i Lublina.

Rozbudować przemysł na zaniedbanych gospodarczo obszarach województw: białostockiego, olsztyńskiego, lubelskiego oraz kieleckiego, zrealizować dalszy poważny etap prac w dziedzinie odbudowy i rekonstrukcji Warszawy, jako socjalistycznej stolicy Państwa Ludowego, zapewnić stolicy mocny tron proletariacki poprzez rozbudowę przemysłu w Warszawie i jej najbliższych okolicach.

Wszyscy musimy wziąć udział w realizowaniu wielkiego Planu

Postanowienia końcowe ustawy głoszą m. inn.:

Powierza się radzie ministrów systematyczną kontrolę wykonania 6-letniego Planu rozwoju gospodarczego i budowy podstaw socjalizmu oraz upoważnia się radę ministrów do wprowadzenia w ramach przedstawionych Sejmowi do zatwierdzenia projektów rocznych narodowych planów gospodarczych, koniecznych w toku praktycznej realizacji Planu 6-letniego uzupełnień i zmian w zadaniach wynikających z niniejszej ustawy.

Poleca się ministerstwu, przedsiębiorstwom, zakładom i instytucjom uspołecznionym zapewnić warunki, które umożliwią wzajemny udział robotników, mas pracującego chłopstwa i inteligencji pracującej w dziedzinie urzędniczej w realizacji Planu 6-letniego na podstawie socjalistycznego współzawodnictwa pracy.

Jak na zawołanie rozległ się dzwonek wzywający restauratora do kuchni, i Michał pozostał sam z Różeną i zapalczywą, niewypowiedzianą odpowiedzią w gardle.

— Ma ich pani — zwrócił się do dziewczyny, która słuchała nad podziw uważnie. — Wszyscy są skłonni zwać swoją niezdarność na kogokolwiek i cokolwiek, byle tylko nie było na nich. Kryzys. Co to jest? Większe trudności w sprzedaży, dziksza konkurencja i odrzucanie niezadowolonych.

Wzbraniał się pomyśleć, że mógłby się znaleźć w jednym szeregu z niezadowolonymi, że mógłby zostać zgnieciony okolicznościami, przeciw którym nie ma obrony.

Różena wyczuwała jego obawy. Patrzyła, jak się boi, naprawdę się boi.

— Nie rozumiem tego — rzekła i patrzyła zimno, w stronę małych domków na stoku. — Ale ojciec powiada, że to nie tylko o to chodzi. Że ten kryzys nie skończy się jak inne, ale przyniesie koniec kapitalizmowi.

— Bzdura — wykrzyknął Michał — to są utopie i marzenia naiwnych. Nie można inaczej zorganizować świata, jeśli się nie powierzy jednemu kierownikowi a drugiemu pracownikowi. Zawsze będą jedni, którzy muszą pracę wykonywać, i inni, którzy im będą radzić, jak to mają robić. Niewiele jest na świecie mózgow, które potrafią coś wymyślić. Reszcie nie pozostaje nic innego, tylko pozwolić się prowadzić i słuchać. W tym nic nie zmieni żadna rewolucja, tak urządziła natura i w ten sposób jest określony obraz świata na zawsze.

(C. d. n.)

WIELKI PLAN — UCHWALONY

Nie jest rzeczą przypadku, że w przededniu rocznicy Manifestu Lipcowego, w chwili gdy ze wszystkich stron kraju płyną codziennie meldunki o przekraczaniu planów i norm półrocznych, a nawet rocznych — Sejm uchwalił nowe cyfry poważnie rozszerzonego Planu 6-letniego.

Osiągnięcia produkcyjne robotników obalają fałszywe „teorie” o rzekomo łatwiejszych możliwościach przekraczania planów odbudowy, niż planów rozbudowy, bezitośnie demaskują zbyt niskie plany produkcji.

Sejm na wniosek Rady Ministrów uchwalił podniesienie i rozszerzenie Planu 6-letniego. Tym samym stwierdził, że możemy i powinniśmy przyspieszyć marsz do socjalizmu, że zdolni jesteśmy do szybszego i radykalniejszego tempa przekształcania kraju rolniczo-przemysłowego na w całość pełni przemysłowo-rolniczy.

Przekształcenie to przyjmie imponującą formę. Wspaniały skok produkcji w całym kraju — już nie o 85 proc. do 95 proc. w stosunku do roku 1949, ale o zawrotną gospodarczo liczbę 158,3 proc. — postawi Polskę w rzędzie najbardziej uprzemysłowionych krajów świata. Nie tylko przejdziemy dzięki temu więcej niż połowę drogi, dzielącej nas pod względem uprzemysłowienia od St. Zjednoczonych, ale zbliżymy się ogromnym przyrostem dochodu narodowego (w o. kresie 6-letnia przeciętnie 13,4 proc. rocznie) do naszego wielkiego sąsiada — i nauczyciela, Związku Radzieckiego.

Dwukrotne prawie rozszerzenie Planu 6-letniego w stosunku do cyfr pierwotnych obejmuje wszystkie działy gospodarki narodowej — produkcję przemysłową, rolnictwo, komunikację, transport, handel uspołeczniony itp. Najbardziej jednak imponująca jest astronomiczna cyfra naszych sześciolatnich inwestycji. Słęgają one sumy 6,1 bilionów zł, a zakres rzeczowy ich będzie w 1955 r. 3 i pół raza wyższy niż w roku 1949. Zaplanowane, obrzynie inwestycje staną się możliwe jedynie dzięki serdecznej, wydanej i wszechstronnej pomocy ZSRR.

Nowy, gigantyczny plan jest niewątpliwie bardzo śmiały. Pragnąc go zrealizować, musimy zmobilizować wszystkie siły i środki, możliwe do wykorzystania, uruchomić wszelkie rezerwy gospodarcze, dotąd nieujawnione i zorganizować pracę tak, by tempo i metoda wykonania nie doznawały zahamowań, by rozwijały się równomiernie — bez nagłych spadków i odpływów.

Zasadniczym elementem realizacji wielkiego planu będzie postęp techniczny, częściami zaś składowymi tego postępu — mechanizacja procesów wytwórczych, elektryfikacja, automatyzacja

obsługi urządzeń, intensyfikacja procesów produkcyjnych i usługowych, stopniowe przejście na większe agregaty, zastąpienie procesów periodycznych — ciągłymi, normalizacja procesów technologicznych, surowców i wyrobów gotowych oraz chemizacja procesów produkcyjnych.

Drugim, nieodzownym warunkiem realizacji wielkiego planu jest wzrost wydajności pracy. Wytyczone dlań granice, obejmują całą naszą gospodarkę narodową; najbardziej wzniosłe wydajności pracy w PGR (wzrost o 80 proc.), najmniej — w uspołecznionym handlu detalicznym (wzrost o 45 proc.).

Do rewizji norm podchodzi się czasem niechętnie. Stanowi ona jednak wraz z postępem technicznym i organizacyjnym — zasadnicze podłoże wzrostu wydajności pracy. Powinno on wyprzedzać wzrost płac realnych (przewidywany w wysokości ok. 40 proc.), gdyż tylko w ten sposób można będzie uzyskać w Planie 6-letnim zniżkę kosztów własnych i — co za tym idzie — zwiększoną akumulację środków na potrzeby inwestycyjne.

Na obniżkę kosztów własnych wpływają również zwiększenie oszczędności materiałów, surowców, paliwa itp., likwidacja marnotrawstwa stosowanie racjonalnych norm zużycia i właściwa kontrola. Na podstawie uzyskiwanej obniżki kosztów własnych będziemy mogli stopniowo wprowadzać zniżki cen artykułów pierwszej potrzeby. Nie tylko podwyższy to nasze płace realne, ale wzmocni jednocześnie polską walutę.

Ustawę o 6-letnim Planie rozwoju gospodarczego i budowy podstaw socjalizmu w latach 1950—1955 zamykają postanowienia końcowe. Ich punkt 3 brzmi:

„Poleca się Ministerstwu, przedsiębiorstwom, zakładom i instytucjom uspołecznionym zapewnić wszechstronny udział robotników, mas pracujących chłopstwa i inteligencji pracującej w dziele urzeczywistnienia zadań Planu 6-letniego na podstawie socjalistycznego współzawodnictwa pracy”.

Dlatego właśnie w okresie Planu 6-letniego rozwinąć się powinna jak najszersze twórcza inicjatywa socjalistyczna mas. Powinna się rozwinąć we wszystkich swoich elementach. We współzawodnictwie i racjonalizacji pracy, pomysłach nowatorskich i w wychowaniu nowych, pełnych energii kadr kierowniczych.

Uchwaliśmy wielki i wspaniały plan rozwoju gospodarczego i budowy podstaw socjalizmu. Za jego realizacją odpowiadają wszyscy ludzie pracy w Polsce Ludowej.

S. K. W.

SPORT

Odnaczeni sportowcy

Z okazji Święta Odrodzenia, Prezydium Wojewódzkiego Komitetu Kultury Fizycznej przyznało nagrody pieniężne niżej podanym zawodnikom kół, klubów i Ludowych Zespołów Sportowych oraz nauczycielom i instruktorom w, którzy przyczynili się swymi wynikami i pracą do umasowienia w i sportu w Polsce Ludowej:

Winiarski Roman — nauczyciel X Państwowego Gimnazjum i Liceum w Łodzi. Działacz sportowy w szkolnictwie ogólnokształcącym. Poważnie przyczynił się do upowszechnienia sportu w szkolnych kołach sportowych, szczególnie w dyscyplinach: boks, piłce nożnej i hokeju (Nagroda 20.000 zł.).

Marciński Henryk — czynny zawodnik w kole sportowym przy PZPB nr 5 im. 1 Maja w Łodzi. Przewodnik pracy (nagr. 20.000 zł.).

Mysłiński Wojciech — nauczyciel w Zgierz w szkole TPD. Dobry instruktor i nauczyciel w. Duże zasługi położił dla

krzewienia kultury fizycznej w szkolnictwie podstawowym (nagr. 25.000 zł.).

Frontczak Jan — w ubiegłym roku grał w reprezentacji Polski biorąc udział w międzynarodowym meczu siatkówki w CSR. W bieżącym roku brał udział w międzynarodowym meczu z Rumunią. Gra on w drużynie A-klasowej klubu AZS, ciesząc się opinią zdyscyplinowanego zawodnika. Należy podkreślić, iż J. Frontczak bierze ponadto czynny udział w pracy dla sportu masowego, pełniąc funkcję członka zarządu uczelnianego AZS przy Akademii Medycznej w Łodzi (nagr. 20.000 zł.).

Kundzik Ryszard — syn robotnika fabrycznego. Ze sportem zetknął się w roku 1945. Polubił specjalnie lekkoatletykę i tej dziedzinie poświęcił się całkowicie. Mimo niezbyt dobrych warunków fizycznych oraz ciężkich warunków materialnych (jest jedynym żywicielem rodziny) dzięki systematycznej, upartej i celowej pracy nad sobą doszedł w roku bieżącym do doskonałych wyników w biegach na 200, 400 i 400 m płotki. Jest mistrzem okręgu w biegu na 400 m i mistrzem w biegach na 200 i 400 m przez płotki.

Dzięki wynikom osiągniętym w roku bieżącym sklasyfikowany został w tabeli 10 najlepszych na 4 miejscu w Polsce. Ob. Kundzik jest klasycznym przykładem, że racjonalną pracą pilnym i systematycznym treningiem osiągnąć może wybitne wyniki nawet osoba nieposiadająca specjalnych warunków fizycznych. Jakich dana gałąź sportu wymaga. Poza samym treningiem ob. Kundzik poświęca wiele czasu pracy organizacyjnej i zdobywaniu wiedzy, jest wzorem prawdziwego sportowca w klubie Spójni. Obecnie przebywa na 10-miesięcznym kursie Wychowania Fizycznego AWF zorganizowanym przez CRZZ (nagr. 20.000 zł.).

Broniecki Edward — Ref. Weryfikacji WG i D. obecnie sekr. zarz. ŁOZPN — pracujący i obowiązkowy. Fachowiec w dyscyplinie piłkarskiej. 20 lat pracy w sporcie (nagr. 20.000 zł.).

Gulej Edmund — aktywista ZMP i LZS, czynnie współdziała w organizowaniu imprez i akcji masowych. Jego praca nie ogranicza się wyłącznie do macierzystego LZS, lecz pracuje także w innych LZS, przeprowadza zaprawy do imprez masowych, przeprowadza zebrania w LZS, które jest członkiem i w innych LZS. Jest gospodarzem LZS Różyca, pow. Brzeziny (nagr. 20.000 zł.).

Wiśniewski Seweryn — jest b. aktywnym działaczem sportowym w swej gminie. Dzięki swej pracy postawił na odpowiednim poziomie ideologicznym i sportowym LZS Pławno. Oddany sprawie sportu na wsł. Jest przewodniczącym LZS Pławno pow. Rałomsko (nagr. 20.000 zł.).

Kubiak Aleksandra — wielokrotna reprezentantka Polski w zespołowych grach sportowych. Zdyscyplinowana zawodniczka ZKS „Unia” (nagr. 20.000 zł.).

Trzeński Stanisław — aktywny działacz sportowy w fabrykach włókienniczych od 1930 r. Położył duże zasługi na polu krzewienia sportu wśród robotników (nagroda 20.000 zł.).

Część działaczy i sportowców została nagrodzona centralnie przez GKPKF.

DZISIEJSZE IMPREZY

PARK LUDOWY
Bolsko „Związkowiec”:
Godz. 9—13 — masowa próba zdawania norm na odznakę „Sprawny do pracy i obrony” — org. ZS „Związkowiec, godz. 15—17 — zawody amatorów w podnoszeniu ciężarów o dyplom ŁOZA org. ŁOZA, godz. 16—18 — gimnastyka wyczynowa — pokazy na drążku, poręczach, koniu i kółkach — org. ŁOZG, godz. 18 — szczyplarnia żeńska — „Związkowiec — „Reprezentacja Zrzeszeń” — org. ŁOZKS i S. W przełwie walka bagnetem — org. Miejska Kom. „SP”.

Bolsko „Ogniwo”:
godz. 9—13 — masowa próba zdawania norm na odznakę „Sprawny do pracy i obrony” — org. ZS „Ogniwo”, godz. 13 — zakończenie jednodniowej jazdy konkursowej (start P. Zwycięstwa godz. 7.30) — org. ŁOZMot., godz. 13.30 — próba zwrotności samochodowej — obok bolska org. ŁOZMot., godz. 13.30—16 — próba kół sportowych w siatkówce Zrzeszenia Sportowego „Ogniwo” — org. ZS „Ogniwo”, godz. 16 — slalom motocyklowy — org. ŁOZMot. ob. Tymowski, godz. 18 — wysięgi kolarskie — org. ŁOZKob. Józwiak.

Bolsko „Spójni”:
godz. 10—13 — masowe zdawania norm na odznakę „Sprawny do pracy i obrony” — org. ZS „Spójni”, godz. 16 — strzelanie łucznicze — org. ŁOZL, ob. Podgórska, godz. 17 — piłka nożna dla chętnych — org. ŁOZPN, godz. 17 — bieg na przełaj około 2 km dla niestowarzyszonych — org. ŁOZLA.

Strzelnica:
godz. 10 — strzelanie z wiatrówek na odległość 15 m — org. ŁOZ Strz. Sport.

Wieża spadochronowa:
godz. 10—19 — szkoli spadochronowe — org. Liga Lotnicza.

Aleja Retkińska:
godz. 10—19 — masowa siatkówka dla chętnych — org. ŁOZKS i S. Zabawy bieżne — org. ZMP.

Korty ŁKS:
godz. 10—19 — tenis dla chętnych.

Inne tereny:
1. bolsko „Wetna” ul. Wołowa, g. 9.
2. bolsko „Bawetna” ul. Ogrodowa g. 9.
3. bolsko „Widzew” ul. Armii Czerwonej godz. 13.

masowe zdawanie norm na SPO — org. ZS „Włóknarz”.

Basen Łódzkiej Politechniki ul. Gdańska:
godz. 9—12 — pływanie na 25 m — zdobywanie norm na SPO — org. AZS.

Bolsko „Kolejarz” ul. Nawrot 73:
godz. 9—13 — zdobywanie norm na odznakę „Sprawny do pracy i obrony” — org. ZS „Kolejarz”.

Bolsko „Włóknarz” ul. Kilińskiego:
godz. 9—13 — zdobywanie norm na odznakę „Sprawny do pracy i obrony” — org. ZS „Stal”.

Bolsko „Gwardia” ul. Letnia:
godz. 9—13 — zdobywanie norm na odznakę „Sprawny do Pracy i obrony” — org. ZS „Gwardia”.

Korty w Parku Poniatowskiego:
godz. 10—19 — tenis dla chętnych — org. ZS „Ogniwo”.

Basen „Włóknarza” ul. Kilińskiego:
godz. 16 — pokazy — ratowniczo i z granatem. Zawody na 50 m dla chętnych — org. ŁOZP.

Jutro mecz szczyplarniaka

Jutro o godz. 11 na bolsku przy ul. Kilińskiego 188 (Zjednoczonych) odbędzie się ciekawy mecz w szczyplarniaka o mistrzostwo Polski między leaderem tabelki punktacyjnej AKS Budowlani a ŁKS Włóknarz.

W razie zwycięstwa ŁKS szanse obu drużyn wyrównają się i wówczas o tytuł mistrzowski zdecydować dalsze spotkania o mistrzostwo Polski. Łódzianie ponadto mają do rozegrania dwa mecze z graczami Opola i z AZS Katowice.

Widzew gra

W niedzielę, dnia 23 lipca 1950 r. o godz. 17 na bolsku Widzewa przy ul. Armii Czerwonej 80 odbędzie się towarzyskie zawody piłkarskie między drużynami WZKS Widzew (liga) i KS Związkowiec Malbork (drużyna A-klasowa).

Zawody te niewątpliwie ciekawą szerzą publiczność z uwagi na ostatnie wyniki Widzewa i drużyny z Malborka. Przewidywać o godz. 15. Po zawodach zawodnicy Widzewa wyrzędzą na 3-tygodniowy obóz kondycyjny do Głuszycy.

Pracownicy poszukiwani:

1 inżyniera-wiertnika, 1 technika-wiertnika, 4 brygadystów-wiertaczy, 1 planistę statystyka poszukuje Przedsiębiorstwo Państwowe Wiercenia Badawczych i Robót Fundamentowych Łódź, Kilińskiego nr 195. Zgłoszenia Dział Personalny. (k 376)

Pracowników fizycznych do robót budowlanych w Pabianicach, Zgierz i Łodzi poszukują Państwowe Przedsiębiorstwa Budowlane, Oddział I w Łodzi, Kilińskiego nr 136. Kwatery są zapewnione. (k 670)

Ekonomistów, kalkulatorów i kosztorysistów branży włókienniczej poszukuje się. Płaca w/g umowy zbiorowej w budownictwie. Zgłoszenia przyjmuje Dział Personalny, Biura Projektowania Zakładów Włókienniczych w Łodzi, ul. Sienkiewicza 47. (k 832)

Magazyniera oraz księgowego - bilansistę na stanowisko kierownika księgowości zatrudniają natychmiast Zakłady Wyrobów Drzewnych Przemysłu Włókienniczego w Łodzi, ul. Kopernika 17. Zgłoszenia przyjmuje Wydział Personalny. (k 823)

Głównego księgowego i biegłą maszynistkę zatrudni od zaraz Spółdz. „Produkcja” w Łodzi, Obr. Stalingradu 104.

Inżynierów, techników, majstrów budowlanych, cieśli, pracowników biurowych przyjmuje Przed. Bud. Zakł. Przem. Ciężk. w Łodzi, ul. Andrzeja Struga 7 m. 6.

2 wykwalifikowane maszynistki zatrudni natychmiast Państwowe Budownictwo Elektryczne Zakład Okręgowy Łódź, ul. Zamenhofska 32. Zgłoszenia przyjmuje Wydział Personalny, Płaca wg umowy zbiorowej w Budownictwie. (k 833)

LEKARZE Dr REICHER specjalista wenerologiczne, skórne, płciowe (zaburzenia), Piotrkowska 14, czwartą—siódma (k 68) Dr POZNAŃSKI, Daszyńskiego 17, spec. serca, płuc 18—19. Dr HORECKI choroby żołądka, kiszki, wątroby, Narutowicza 35, Telefon nr 208.99. Dr SKONIECZKA. Choro by nerwowe 5—6, Piotrkowska 16, tel. 276.43.	GAB. DENTYSTYCZNE GABINET techniczno-dentystyczny Pawlikowski. Specjalność: korony, mostki porcelanowe. Sienkiewicza 27. LEKARZ-DENTYSTA Bronisława Szelkowska, zęby sztuczne 5—7 Montuszkii 11 KUPNO I SPRZEDAŻ FOTOGRAFIE nagrobków we. Wykonanie 7 dni. Le mentowska, Warszawa No wy-Swiat 30. Informacje listownie.
---	---

PIORA WIECZNE kupu. Jemy nawet polamane — Stalina 6. (k25)

RADIOAPARATY — fotoaparaty, kinoparaty, motorki, każda radiowa lampka, różne przyrządy i narzędzia kupują w sprzedaje, zamieniam, ul. Gdańska 17 — Książniak. Tel. 169.55. (k23)

SREBRO i złoto (złom) w każdej ilości kupuje spółdzielnia „Złotnik” Al. Ko ściuszki 26.

SPRZEDAM tanią połowę domu śródmieście, wiadomośc: Kilińskiego 180, m. 4.

SPRZEDAM samochód — Fiat 1100 ul. Jarosława Dąbrowskiego 198.

SPRZEDAM stółki, krzesła, magiel domowy, maszyny do pisania, fotel, Zeromskiego 77—3.

DO sprzedania przyczepka do motocykla, Stalina nr 59—7, Kwiatkowski.

PAS zastrzyki sprzedam. Lipowa 55—3. Zgłaszać się poniedziałek.

OKAZYJNIE sprzedam aparat radiowy, krzesła obite skórą szrafę dwu drzwiową. Ogłądać można w sobotę od godz. 13 i w niedzielę, Łódź, Wechodnia 57, m. 3, tel. 221.76.

SPRZEDAM samochód — „Stoeyer” 6 osobowy na chodzie. Wiadomośc Próch nika 16 u portiera w święta 8—12 w tyg. 16—18.

WILLOWA podmiejska parcela zalesiona 2620 metrów sosna siedemdziesięcioletnia, Główna, Głowno, Łowicka 57, Sawicki.

SPRZEDAM domek ośmio izbowy, ogród, pokój z kuchnią wolny. Wiadomośc ul. Daszyńskiego 23 m. 26, pośrednictwo wykluzone.

„CHEVROLET” (kanadyjska) 3/4 tony, stan idealny sprzedam. Konstancynów, Łaska 6/8.

KUPIE domek-wille z wygodami, wolnym mieszkaniem przy tramwaju. Oferty „S. R.” Dziennik Łódzki.

ZAOFIAROW. PRACY
PRZYJME starszą osobę do pomocy przy chorej. Warunki dobre. Wiadomośc Pabianicka 110. Zakład fruzjerski. (k 787)
POTRZEBNA chemikar. ka od zaraz. Łódź, Limanowskiego 13, pralnia chemiczna.
POTRZEBNA — gospoia mloda niezależna do pomocy osoby, która poprowadzi gospodarstwo do mowe samodzielnie. Oferty do Dziennika Łódzkiego pod „Uczelwa”.

ZGUBY
BNIA 18.7. zginał pekińczyk czarny, podpalany, ślepy na lewe oko (biał. me). Odprowadzić Proletariacka 30, tel. 162.50.

ROZNE
WSPOLNICZKE mloda niezależna nawet bez wkładu do zakładu rzemieślniczego poszukuje Oferty do Dziennika Łódzkiego pod „Przedsiębiorcza”.

NAUKA I WYCHOW.
KURSY SAMOCHODOWE Kościuszki 68, przyjmują zapisy na nowy kurs.

LOKALE
LOKAL przemysłowy o powierzchni 70—100 m kw. z siłą i gazem poszukiwany. Oferty Dziennik Łódzki pod „Calcium”.

SAMOCOHODY
KUPNO-SPRZEDAŻ przeprowadzamy szybko, korzystnie. Posied. nictwo handlu samochodami, Warszawa, Pl. 3 Krzyży 8. (k 607)

AGAPIT KRUZOE czyli ROBINSON KRUPKA (47)

Na rozkaz szamana: „Ściągnijcie Agapita!” — wyspiarze wybiegli z domu Krupki i zaczęli przetrząsać okoliczne zarośla i rozgależeni wawozu, w którym znajdowała się wioska, gorliwie szukając „zbiegca”.

— To Agapit ucieka na morze — gorączkował się szaman, — Biegnijcie szybko na brzeg.
Gdy wybiegł na brzeg, zobaczył nadzwyczaj dziwny miny. Agapit również był bardzo zdumiony.
— Co to, bracia, polowanie urządziacie,

czy co? Jeśli tak, to biegnijcie dalej. Tu nie ma upolajecie, a przeszkadzacie mi w pracy. Widzicie przecież, że robię specjalny kosz do łowienia ryb.
Ale tłumaczenie nie nie pomogło. Krupka musiał zostawić robotę i udać się z wyspiarzami. Zauważył, że wśród przybyłych rej wodził zausznik szamana.

— I ten tu się znalazł. I do tego jako przywódcę — rozmyślał Krupka. — Ludzie tu uciekli, serdeczni, a tak się dają wodzić za nos jakimś obwisłowi szaristanowi A dlatego, że niby czarować potrafi i z duchami rozmawia. Ale pozostawcie — ja wam też pokażę czary.

CHCESZ REGULARNIE OTRZYMYWAĆ GAZETĘ W PŁACAJ PUNKTUALNIE PRENUMERATĘ

W Y D A W C A:
Spółdz. Wyd. Oświat. „Czytelnik”. Redakcja i Administracja: Łódź, Piotrkowska 96, tel. 217 82, 209-02, 204-75 — Dział Sportowy 208 95. Dział Miejski: 207 18. — Dział Ogłoszeń 123-33. — Dział Prenumerat 180 74. — Wleczorem od godziny 17,00 telefon Redakcji tylko 209-02 i Sportowy 208 95.

Redakcja rekopisów nie zwraca za treść i terminy ogłoszeń nie bierze odpowiedzialności.

Prenumeratę „Dziennika Łódzkiego” przyjmuje P. P. K. „Ruch” nr konta PKO — VII 567.

Redaktor naczelny: ANATOL MIKOŁEKO

KRONIKA

WAŻNE TELEFONY:
Komenda Miejska M. O. 253-60
Pogotowie Ratunkowe PCK 104-44, 134-45
Straż Pożarna 8
Miejski Ośrodek Informacji 159-15

Dyżury aptek

SOBOTA, 22 lipca
Chądzyńska (Piotrkowska nr 165), Głuchowski (Narutowicza 6), Kowalski (ul. Rzgowska 147), Malczewski (Wiewiórskiego 21), Sanicka (Karolewska nr 43), Stokolski (Limanowskiego 80), Bartoszek (Napiórkowskiego 41).

NIEDZIELA, 23 lipca
Bartoszewski (Piotrkowska 95), Czyńska (Armii Czerwonej 53), Dancerowa (ul. Zgierska 63), Rowińska-Koprowska (Plac Wolności 2), Staniulewicz (ul. Nowotki nr 81), Sanicka (Rzgowska 51), Borkowski (Gdańska 23).

Teatry

PANSTWOWY TEATR NOWY (ul. Daszyńskiego 34) — o godz. 19.15 „MAREK DUBRAWA”.
PANSTW. TEATR IM. ST. JARACZA — (ul. Jaracza 27/29) — Gościnne występy Opery śląskiej — Dnia 23.7. o godz. 19 opera komiczna G. Rossini „Cyrulik Sewilski”. Dnia 23.7. o godz. 19 opera komiczna W. A. Mozarta „Uprawdzenie z Seraju”. — Przedstawienie zakupione przez ORZZ o godz. 19 opera St. Moniuszki — „Halka”.
PANSTW. TEATR POWSZECHNY — nieczynny.
TEATR LETNI „OSA” — (ul. Piotrkowska 94, tel. 272-70) — nieczynny.
TEATR KOMEDI MUZYCZNEJ „LUTNIA” — do 10.8. nieczynny.
PANSTWOWY TEATR ŻYDOWSKI — (ul. Jaracza 2) — nieczynny.

Muzea Miejskie

MUZEU ETNOGRAFICZNE, Plac Wolności nr 14 (telefon 156-16).
MUZEU PREHISTORICZNE — Plac Wolności nr 14 (telefon 139-13).
MUZEU SZTEKI — ul. Wiewiórskiego nr 36 (telefon 182-73).
MUZEU PRZYRODNICZE — Park Sienkiewicza (telefon 262-62). — Otwarte codziennie prócz niedziel i w godzinach od 10 do 18, w czwartki od godz. 15 do 20, w niedziele i święta od godziny 10 do 17.

Kino

ADRIA (Stalina 1) — dla młodzieży — „Knock-out” godz. 16, 18, 20. Poranek godz. 12.
BAŁTYK (Narutowicza 20) — „Przybrana córka” — godz. 16, 18, 20; dozw. od lat 18. Poranek od godz. 11.
BAJKA (Franciszkańska 31) — „Nauczycielka wiejska” — godz. 16, 18, 20; dozw. od lat 12.
GDYNIA (Daszyńskiego 2) — nieczynna.
MEL — Kino nieczynne.
MUZA (ul. Pabianicka 173) — „As wywiadu” — godz. 16, 18, 20; dozw. od lat 12. — Poranek godz. 11.
POLONIA (Piotrkowska 67) — „Dwa ognie” — godz. 17, 19, 21; dozw. od lat 14. Poranek godz. 12.
BOBOTNIK (Kilińskiego 178) — „Kurhan Małachowski” — godz. 16, 18, 20; dozw. od lat 12.
ROMA (ul. Rzgowska 84) — „Poszukiwacze złota” — godz. 16, 18, 20; dozw. od lat 12. Poranek godz. 11.
BEKORD (Rzgowska 2) — „Wschodnie złoty” — godz. 16, 18, 20; dozw. od lat 12.
STYLOWY (Kilińskiego 123) — „Konfrontacja” — godz. 16, 18, 20; dozw. od lat 12.
SWIT (Bałucki Rynek 5) — „Pieśń Tajgi” — godz. 15, 17, 20; dozw. od lat 12.
TECZA (Piotrkowska 108) — „Moją Miłą” — godz. 16, 18, 20, 20.30; dozw. od lat 12.
TATRY (Sienkiewicza 40, w ogrodzie) — „Pauna bez posagu” — godz. 16, 18, 20, 20.30; dozw. od lat 12. Poranek godz. 11.
WISLA (Daszyńskiego 10) — „Spotkanie nad Łabą” — godz. 16, 18, 20, 21; dozw. od lat 12.
WOLNOSC (ul. Napiórkowskiego nr 16) — „Maszyna” — godz. 16, 18, 20; dozw. od lat 7. Poranek godz. 11.
WŁOKNIARZ (Próchnik 16) — „Muzyka i miłość” — godz. 16, 18, 20, 20.30; dozw. od lat 12. Poranek godz. 11.
ZACHETA (Zgierska 26) — „Młodzi marynarze” — godz. 16, 18, 20; dozw. od lat 7.

DZIECIOM DO LAT 6 WSTĘP DO KINA WZBRONIONY.

Zebrania i odczyty

Dnia 23 bm. w lokalu Cechu Rzemiosł Skórzanych (Piotrkowska 79), o godz. 10.00 akademia z okazji rocznicy PKWN (dla członków Stowarzyszenia Rzemiosło Łódzkie).

Pogoda w Łodzi

W dniu 21 bm. zanotowano: Temperatura najwyższa 27.3 st.; temp. najniższa 13 st.; temp. średnia za dobę 19.3 st., średnia wilgotność powietrza 63 procent. Wiatry południowo-zachodnie. Średnia siła wiatru 2 m na sek. Opadów nie było. Suma opadów od początku miesiąca 19.7. Temp. Minimalna przy powierzchni ziemi 11.2.

Wiele zrobiliśmy, jeszcze więcej zrobimy
Sesje Rad Narodowych w fabrykach łódzkich

W ZPB IM. STALINA

Wczorajsza uroczysta sesja Rady Narodowej m. Łodzi zwołana w przededniu Święta Odrodzenia Polski dla uczczenia rocznicy Manifestu PKWN odbyła się w sali Domu Kultury ZPB im. Stalina w obecności zaproszonych gości — przodowników pracy z łódzkich fabryk.

Po ukończeniu sesji prezydium sesji zagał zast. przewodniczącego RN — Bugajski, oddając przewodnictwo Wincentemu Kaźmierczakowi. Głównym punktem obrad był referat zast. przewodniczącego RN — Bugajskiego o dorobku naszego miasta i perspektywach dalszego jego rozwoju w Planie 6-letnim.

Łódź liczy obecnie 626.000 mieszkańców, w tym 196.000 pracujących. Obok przemysłu włókienniczego rozwinął się w naszym mieście przemysł budowlany, dzięki któremu powstaje socjalistyczne osiedle robotnicze na Stokach i na Starym Mieście. Ponadto w toku znajduje się budowa monumentalnego gmachu Teatru Narodowego i wiele innych poważnych obiektów. Duże osiągnięcia mamy do zanotowania na odcinku oświaty, zdrowia, handlu społecznego i prawie w każdej dziedzinie życia. Łódź dzisiejsza jest nie tylko stolicą przemysłu włókienniczego, jest także miastem uniwersyteckim i poważnym ośrodkiem kulturalnym w kraju.

W Planie 6-letnim nastąpi jeszcze większy rozwój we wszystkich dziedzinach.

Uroczyste wypadło wreczenie przez przewodniczącego Zw. Włókiennarzy — Krzywańskiego sztandaru przechodniego ufundowanego przez Polski Komitet Obronców Pokoju za łódzkie zakłady Stalina.

Na zakończenie zebrania wysłali depeszę do Generalissimusa Stalina i Prezydenta Bieruta.

WOJ. R. N. W PABIANICACH

W sali kina „Bałtyk” w Pabianicach odbyło się uroczyste, otwarte posiedzenie Wojewódzkiej Rady Narodowej.

Głównym punktem posiedzenia był referat przewodniczącego Rady Głuchalskiego: „Województwo łódzkie w Planie 6-letnim”.

Mówca dokonał przeglądu gospodarki narodowej od chwili ogłoszenia Manifestu PKWN aż do wykonania 2-letniego planu odbudowy, podkreślił znaczenie przyjaźni ze Związkiem Radzieckim i zapoznał zebranych z wytycznymi Planu 6-letniego dla województwa łódzkiego w poszczególnych dziedzinach życia gospodarczego, kulturalno-oświatowego itp.

Po referacie głos zabierali przedstawiciele pabianickich zakładów produkcyjnych, którzy składali meldunki o wykonaniu półrocznego planu i czynu lipcowego.

Na zakończenie posiedzenia WRN

Radio

SOBOTA, 22 LIPCA

6.50 Hymn narodowy. 6.55 Progr. dnia. 7.00 Aud. dla wsi; 7.15 Koncert rozgł. wrocławskiej. 8.00 Dziennik Poranny; 8.25 Muzyka; 9.00 „Droga do zwycięstwa i wolności” — mont. poetycki; 9.20 — Pieśń masowa. 10.30 Marsze. 10.55 Fragment księgi pamiątkowej „Wyzwolenie”. 11.10 Manewer — Kantata o pokoju. 11.40 „Drzewo wolności” — aud. poet. 12.00 Koncert Chóru i Orkiestry PR. 13.15 Audycja regionalna. 14.00 Ludowa muzyka bułgarska. 14.45 Recital Chopinowski H. Czerny-Stefańskiej. 15.15 — „Złota kaczka” — słuchowisko. 16.00 — Dziennik popołudniowy. 16.20 Reportaż dźwiękowy z otwarcia wystawy Planu 6-letniego w Łodzi. 16.35 Transmisja z zabawy w Parku Ludowym na Zdrowiu. 17.10 Koncert z Nowej Huty. 19.00 „Wędrowiec Warszawski”. 20.00 Dziennik wieczorny. 20.40 Muzyka ludowa; 22.00 Kabelet literacki. 22.15 Wiad. sport. 22.55 Muzyka; 23.00 Ostatnie wiad. 23.10 Program na jutro 23.15 — 24.00 Muzyka.

NIEDZIELA, 23 lipca.

6.55 Program dnia. 7.00 Audycja dla wsi. 7.15 Piosenki; 8.00 Dziennik poran. 8.25 Muzyka 8.55 Aud. SKRK; 9.00 — Koncert organowy. 9.30 Muzyka. 10.00 Skrzynka ogólna. 10.15 Muzyka. 10.20 — Fel. literacki. 10.30 Muzyka. 11.10 Aud. pt. „Od naszych korespondentów”; 11.20 Muzyka. 11.40 Komunikaty; 11.45 Omówienie prasy ludowej. 12.04 Przegląd czasopism. 12.15 Koncert. 13.00 Gawęda przyrodnicza. 13.15 „Niedziela na wsi”. 14.00 „Pieśń z Chodla” — 3 odc. poematu. 14.20 Kone kapeli ludowej. 14.45 Proza humoryst. 15.00 Muzyka. 15.15 — Słuchowisko dla dzieci — „Nagrodamy autorzy”. 16.00 Dziennik popoł. 16.20 — Koncert chóru PR. 16.50 Aud. historyczna. 17.00 Koncert zespołu instrum. 17.40 „Wczoraj i przedwczoraj” — słuchowisko. 19.00 XV aud. z cyklu: „St. Moniuszko”. 19.30 „Z życia Czechosłowacji”. 20.00 Dziennik wiecz. 20.40 Konec żyweń. 21.00 „Melodie świata”. 21.35 — Muzyka. 21.45 „Teatr Eterek”. 22.15 — Wiadomości sportowe. 22.55 Muzyka. 23.00 Ostatnie wiad. 23.15 „Na dobranoc”.

uchwaliła wysłanie depeszy do Prezydenta Bieruta.

W ZPB IM. STAN. DUBOIS

Uroczysta sesja Dzielnicy RN Śródmieście zgromadziła w świetlicy ZPB im. Stanisława Dubois pocztę sztandarową kół PZPR przy zakładach pracy na terenie dzielnicy, radnych, przodowników pracy i racjonalizatorów. Sesję zagał wiceprzewodniczący DRN — Warszawski, powołując na przewodniczącego Czesława Głowczyńskiego.

Referat wygłosił przewodniczący DRN Najder. Obrazując okres po wojennego dorobku Łodzi na tle jej przedwojennego zaniedbania, nakreślił zasadnicze wytyczne Planu Sześcioletniego odnośnie naszego miasta, ze specjalnym podkreśleniem planów budowy i rozbudowy śródmieścia, które stanowiąc będzie ośrodek dyspozycyjny wielkiej Łodzi.

W ZPB IM. ARMII LUDOWEJ

W świetlicy ZPB im. Armii Ludowej, produkcyjnych zakładów, które zdobyły właśnie I miejsce we współzawodnictwie międzyzakładowym przemysłu bawełnianego, odbyła się sesja DRN Łódź-Południe.

Referat obrazujący osiągnięcia i perspektywy rozwoju dzielnicy wygłosił przew. Prezydium DRN — Szymański. W najbliższych latach,

powiedział on m. in. przewidziane jest skanalizowanie i zaopatrzenie w wodę całej dzielnicy. Położy się duży nacisk na rozbudowę szkół, domów matki i dziecka, pasów zielonych, kolonii domków robotniczych. Również w najbliższym czasie połączymy dzielnicę Łódź użyska wspólny Dom Kultury o kubaturze 50 tys. m sześć. (les)

W ZPB IM. J. MARCHLEWSKIEGO

W udekorowanej świetlicy ZPB im. J. Marchlewskiego zebrał się radni DRN Łódź-Północ na uroczystą sesję poświęconą 6 rocznicy PKWN. Do Prezydium powołano m. in. przodowników pracy z zakładów znajdujących się na terenie dzielnicy.

Referat o osiągnięciach Łodzi wygłosił ob. Borkowski, obrazując na tle ogólnym dotychczasowy i dalszy rozwój dzielnicy. Dużo zrobiono szczególnie na odcinku budownictwa mieszkaniowego. W oczach rośnie osiedle robotnicze na Bałutach, będące wzorem budownictwa socjalistycznego. Rozbudowuje się osiedle im. J. Marchlewskiego, na Stokach, gdzie wybuduje się indywidualne domki dla łódzkich przodowników pracy. Na Bałutach powstanie nowoczesny zakład kąpielowy, na Stokach natomiast pralnia społeczna. Poza tym zostanie urządzony olbrzymi park wypoczynkowy w Łagiewnikach. (k)

W przededniu Święta Odrodzenia

III Specjalistyczny Ośrodek Zdrowia US miał być oddany do użytku w październiku br. Dzięki zobowiązaniu lipcowym pracowników US ośrodek został uruchomiony w przeddzień 6 rocznicy PKWN. Po ukończeniu się Prezydium zabrał głos naczelny lekarz US Marzyński. Mówca pokrótce zobowiązał w czyn pracowników, którzy w tak rekordowym tempie uruchomili ośrodek. Minister Stańczyk wyraził nadzieję, że ośrodek ten wywiąże się ze swojej szacownej funkcji. Następnie mowy przedstawili MRN dr Cholewiusz, przedstawiciele PZPR oraz ORZZ złożyli serdeczne życzenia owocnej pracy nowootwartemu ośrodkowi. Po czym siostra Królewska w imieniu personelu zobowiązała się jak najowocniej pracować by ani jeden interesant nie wyszedł z ośrodka niezadowolony. Po części oficjalnej minister Stańczyk dokonał otwarcia ośrodka. (asz)

Członkowie Prezydium Rady Narodowej w Łodzi oraz Łódzkiego Komitetu PZPR złożyli w dniu wczorajszym wieńce na grobach żołnierzy radzieckich w parku Poniatowskiego.

W dniu wczorajszym nastąpiło w Łodzi, Wólczańska 258 otwarcie pierwszego w Polsce Składu Młodzieżowego Państw. Centr. Drzewnej „Paged”.

Młodzi robotnicy tej placówki handlowej, zrzeszeni w ZMP, celem uczczenia 6 rocznicy P. K. W. N. postanowili przejąć wszystkie funkcje, związane z prowadzeniem

placówki. Ambicją zetempowców jest postawienie swego przedsiębiorstwa na takim poziomie, żeby stało się wzorcowym dla podobnych składów w całym kraju.

Przedstawiciel ekspozytury łódzkiej, który wreczył akt przekazania składu „Paged” im. Hąki Sawickiej zarządcę ZMP, stwierdził, że dotychczasowa postawa młodych robotników daje pełną gwarancję, że zetempowcy nie tylko utrzymają dotychczasowe tempo pracy, lecz wydadzą ponadto nowy entuzjazm i nowe formy pracy dla dobra społeczeństwa i Polski Ludowej.

Na zakończenie tej niecodziennej uroczystości, przedstawiciele PZPR, Zw. Zaw., centrali oraz koleżanki i koledzy złożyli Brygadzie szczerze życzenia owocnej pracy, przyrzekając równocześnie swoją pomoc i opiekę.

Młodym entuzjastom pracy życzy my, by jak najprędzej uczynili ze swej placówki skład wzorcowy i by znaleźli wielu naśladowców.

Wczoraj w sali kina „Wisła” odbyła się uroczysta akademia z okazji szóstej rocznicy PKWN.

W uroczystości wzięli udział przedstawiciele zarządów i członkowie Związku Inwalidów Wojennych oraz Zw. Bojowników o Wolność i Demokrację.

Po wysłuchaniu referatu zebrani uchwalili rezolucję, w której potępiają napastę amerykańskich faszystowskich zbirów na Koreę, oraz rezolucję do Prezydenta R. P. Bieruta i Marszałka Polski — Rokossowskiego, zapewniając, że inwalidzi wojenni i b. bojownicy o wolność tak jak w walce z faszyzmem tak i teraz w walce o pokój i socjalizm wezmą aktywny udział.

Sprawa dnia

Nowe osiedle robotnicze

Wczoraj odbyła się na Stokach uroczystość założenia fundamentów pod pierwszy rodzinny domek nowopowstającego osiedla robotniczego.

Osiedle to będzie składało się z ok. 450 domków jedno-dwu- i czteroizbowych. Do końca br. zostanie postawionych ok. 200 domków w stanie surowym. W przyszłym roku zostaną one wykończone, a w tymże samym czasie pozostała ilość domków będzie doprowadzona do stanu surowego.

Prace będą prowadzone systemem potokowym.

Fakt, iż prace budowlane powierzone III Oddziałowi Zjednoczenia, jest gwarancją szybkiego, terminowego wykończenia robót, bowiem w ogólnokrajowym konkursie o najlepší zespół budowlany Oddz. III zdobył zaszczytne 4 miejsce. Nie należy się temu dziwić, gdyż wśród pracowników III Oddziału znajdują się ludzie tej miary, co mistrz Franciszek Handrysiak, który przy budowie gmachu CZPP w Łodzi ułożył systemem trójkowym 21.200 cegieł, co przodownicy pracy: Antoni Tomczak, Wincenty Tomczak, Henryk Mekwiński, Franciszek Michalski, Włodzimierz Markarów i cały szereg innych, wyrabiających normy w granicach od 202 do 275 proc.

Kierownikiem budowy potokowej będzie mistrz Antoni Olszewski.

Na zakończenie odpiewano hymn państwowy i „Międzynarodówkę”, po czym dla uczestników akademii wyświetlono film. (G. P.)

W sali odczytowej Spółdzielni Wyd.-Ośw. „Czytelnik” odbyła się wczoraj uroczysta akademia z okazji święta PKWN, w której wzięli udział pracownicy „Czytelnika” i Zarz. Woj. Tow. Wiedzy Powszechnej.

Sprawozdanie z działalnością łódzkiej delegatury „Czytelnika” wygłosił dyr. Kukulak. Następnie odczytano zobowiązania poszczególnych działów podjęte z okazji 6 rocznicy PKWN.

Referat polityczny wygłosił przedstawił Woj. Zarz. Tow. Wiedzy Powszechnej — W. Piłarski.

Zebrani uchwalili rezolucję, dając w niej wyraz oburzeniu na napastę amerykańskich imperialistów na Ludową Republikę Koreańską.

Na zakończenie części oficjalnej odpiewano „Międzynarodówkę”.

W części artystycznej wystąpił zespół „Wiedzy Powszechnej”. (CJ)

Dziś wszyscy spotykamy się w Parku Ludowym na Zdrowiu

W Parku Ludowym na Zdrowiu już od rana przewidziane są liczne atrakcje — występy opery, teatrów, oraz zespołów artystycznych.

WYSTĘPY TEATRALNE

Teatr „OSA” — dwa występy: o godzinie 12 (pkt. 5) i 16 (pkt. 3).
Teatr NOWY — g. 14 (pkt. 5) i 16 (pkt. 3).
OPERA — g. 16 (pkt. 7)
ARLEKIN — g. 13 (pkt. 11) i 17 (pkt. 3).
PINOKIO — g. 12 (pkt. 7) i 16 (pkt. 11).
Zespół mieszany: g. 11 (pkt. 5), g. 13 (pkt. 3), g. 18 (pkt. 7).
Orkiestra symf. — g. 18.30 (pkt. 3).
Zespół ZMP — g. 13 (pkt. 5) i g. 15 (pkt. 7).

ROZMIESZCZENIE PLACÓW

Punkt nr 3 — Okrągła polana w lesie obok ZOO
Punkt nr 5 — Plac po lewej stronie ul. Obrońców Stalingradu (na przeciw b. pomnika)
Punkt nr 7 — Wielkie pole przed boiskami sportowymi w parku
Punkt nr 11 — Polana w lesie obok boisk sportowych w parku

Przedłużenie terminu wpisów na wyższe uczelnie

Ministerstwo Szkół Wyższych i Nauki podaje do wiadomości, że termin wpisów na wyższe uczelnie został przedłużony na okres od dnia 1 sierpnia do 10 sierpnia 1950 r. włącznie.

Nowe tramwaje na ulicach Łodzi

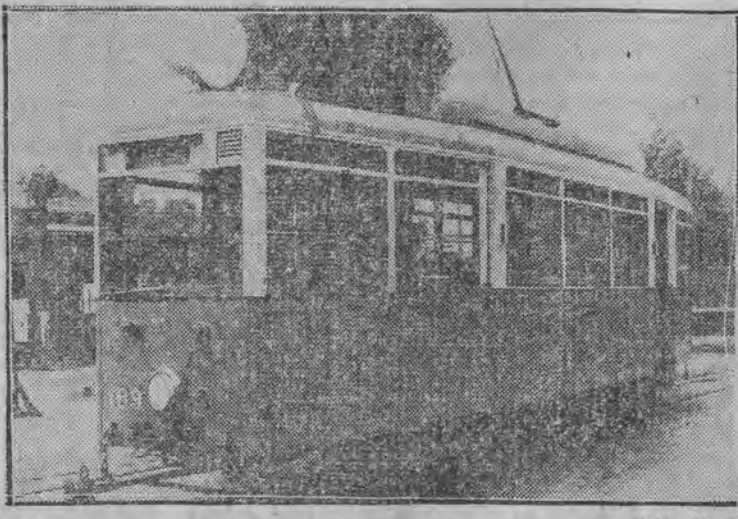

Foto „Dz. Ł.”

Wczoraj Łódź otrzymała 6 nowych motorowych wozów tramwajowych. Na uwagę zasługuje fakt, iż są to jedne z pierwszych wozy, całkowicie wykonane w kraju przez stołeczną gdańską, Aparaturę elektryczną wykonała Państw. Wytw. Aparatów Elektr., przystosowane zaś do ruchu w warunkach łódzkich — pracownicy warsztatów MZK. Uroczystość wyjazdów nowych

wozów z remizy przy ul. Tramwajowej 6 otworzył wicedyr, techniczn. inż. Obraniak. Spośród 6 tramwajów dwa prowadziły członkinie Ligi Kobiet — Wesołowska Maria i Goraj Maria, a następne ZMP-owiec — Deczyński Roman, ORMO-wiec — Głuchowicz Leon, Szymański Michał i Szulada Jan. Nowe tramwaje kursują na linii kolei obwodowej nr 11. (J)

PANORAMA

DODATEK NIEDZIELNY DO DZIENNIKA ŁÓDZKIEGO

Łódź, dnia 23 lipca 1950 r.

Nr 30 (157)

PRZYJACIELE O PRZYJACIOŁACH

Historyczna decyzja Konferencji Poczdamskiej w sprawie zachodnich granic Polski nie może być przez nikogo kwestionowana. Fakty zaś świadczą o tym, że zrobić to obecnie jest rzeczą zupełnie niemożliwą.

Taki jest punkt widzenia Rządu Radzieckiego.

Pozostaje mi życzyć powodzenia polskim przyjaciołom w ich olbrzymiej pracy odbudowy na Ziemiach Zachodnich i wyrazić wiarę w rosnącą przyjaźń i braterską współpracę pomiędzy demokratyczną Polską a Związkiem Radzieckim.

W. Mołotow: z wywiadu udzielonego w Paryżu przedstawicielowi PAP 17.IX.46.

„Polska przez zgórą sto lat zakuta w kajdany, a nie tracąca wiary w wolność, braterstwo i triumf sprawiedliwości, Polska, która swój przestrzelony sztandar wolności niosła przez wszystkie kraje Europy, Polska, która walczyła na barykadach paryskiej Komuny i ginącego Madrytu, Polska, z której ideałów wysmiewały się paryskie snoby i londyńscy obłudnicy — ta Polska wiecznie młoda i wieczna — teraz kroczy z nami ramię przy ramieniu na czele ludzkości. Nie będzie już więcej wystawała w przedpokojach zachodnio-europejskich liberałów, by przypominać im o swym istnieniu. Dziś już nie prosi, lecz żąda. Stała się krajem wielkim — nie tylko obszarem, ale i duchem, stała się Polską rzeczywistością ludową“.

Illa Erenburg: „Rośnij wspaniała Warszawo“, Październik 1949.

„Macie złotych ludzi — ludzi, którzy umieją i chcą przodować w produkcji.“

Trzeba tylko, żeby pomocnicy majstrów, majstrowie, personel inżynieryjno-techniczny okazali więcej pomocy robotnikom w ich walce o podniesienie jakości towarów. Trzeba jeszcze więcej popularyzować i umaswiać współzawodnictwo, które jest przecież najważniejszą drogą do ulepszenia procesu i podniesienia jakości produkcji“.

Czołowy włókniarz radziecki Czulkich w wywiadzie udzielonym tygodnikowi „Przyjaźń“ z dn. 27.7.1950.

„...Z zadowoleniem obejrzelśmy w polskich kinach filmy, nakręcone przez pracowników młodej polskiej kinematografii.“

Widzieliśmy filmy „Ostatni Etap“, „Zakazane Piosenki“, filmy, które z talentem i prawdziwie odtwarzają pełne chwały dzieje walk patriotów polskich z hitlerowskim okupantem. Powodzenie, jakim cieszą się te filmy wśród mieszkańców Polski, jest zupełnie zrozumiałe. Miłujący pokój, pełen zdolności, utalentowany naród polski nie zapomni nigdy o okropnościach wojny.

Dziś, ogarnięty niebywałym entuzjazmem pracy, goi on rany, zadane mu przez hordy hitlerowskie, buduje nowe szczęśliwe życie i obrazy podobne do „Ostatniego Etapu“ i „Zakazanych Piosenek“, budzą w narodzie polskim chęć czynnej i nieustępliwej walki przeciw podżegaczom do nowej rzezi światowej, budzą chęć do walki o pokój na całym świecie“.

Asaf Messerer, ludowy artysta ZSRR.

„Oddziaływanie nauki radzieckiej na naukę polską przebiega trzema torami:“

1. wybitny wpływ wywiera nauka radziecka na nasze teorie naukowe,

2. nasza nauka korzysta w samym ZSRR w dużym stopniu z doświadczeń organizacyjnych uczonych radzieckich i wreszcie

— trzecim torem wpływ ten idzie przez bezpośrednią pomoc ZSRR, bądź drogą wyjazdu naszych uczonych do Związku Radzieckiego, bądź też drogą przyjazdu uczonych radzieckich do Polski i bezpośredniego zetknięcia się z naszymi naukowcami.

Prawda obiektywna, którą poznają ci, którzy zgłębiają naukę radziecką, jest tak wielka, tak wspaniała, że każdy prawdziwy człowiek musi to dostrzec, musi to uznać — i nie może z doświadczeń tej nauki nie korzystać“.

Min. K. Petruszewicz

„Opuszczając Związek Radziecki, wiemy ze sobą wiele cennych doświadczeń i moc wrażeń. W okresie pobytu w ZSRR zaznajomiliśmy się szczegółowo z działalnością radzieckich związków zawodowych. Nabyte doświadczenia okazały nam olbrzymią pomoc w naszej pracy. Charakterystyczną cechą pracy radzieckich organizacji związkowych jest stała łączność z pracującymi, wychowywanie ich w duchu komunizmu, stała troska o podniesienie poziomu materialnego i kulturalnego mas pracujących.“

Zwiedziliśmy wiele zakładów przemysłowych Moskwy i Leningradu i wszędzie spotykaliśmy się z wysoką kulturą procesów produkcyjnych, niespotykaną czystością i mechanizacją podstawowych procesów produkcyjnych. Z uznaniem należy podkreślić doskonałą organizację pracy, która jest rezultatem wspólnych wysiłków administracji i robotników.

Wszędzie witano nas niezwykle serdecznie i radośnie. Pokazywano nam wszystko, cokolwiek pragnęliśmy obejrzeć. Na

wszystkie pytania otrzymywaliśmy wyczerpujące odpowiedzi“.

Aleksander Burski, wiceprzewodniczący CRZZ o swym pobycie w ZSRR

„Widziałam potężną Armię Radziecką i jej uzbrojenie: czołgi, działa — wszystko masywne i ogromne. Nad naszymi głowami krążyły samoloty, jakich jeszcze w życiu nie widziałam. Nadlatywały cicho i szybko jak błyskawica. Było tego tak dużo, że aż nam się kręciło w głowach.“

Defilada wojskowa była przegłosem armii pokoju. Szła młodzież i dzieci, przyszli budowniczości ustroju komunistycznego.

Wrażenie było ogromne. Teraz rozumiem, że taka siła, jaką jest Związek Radziecki, potrafi nie tylko zwyciężać, ale również narzucić pokój. To jest potęga nie do opisania. I nie tylko ja, ale nikt chyba nie znajdzie słów, które tę potęgę oddadzą“.

Józefa Szewczykowa, przodownica pracy w PZPB im. Dzierżyńskiego w Łodzi.

WARSZAWA — SYMBOL ODBUDOWY

Ul. Nowy Świat

w sierpniu 1944

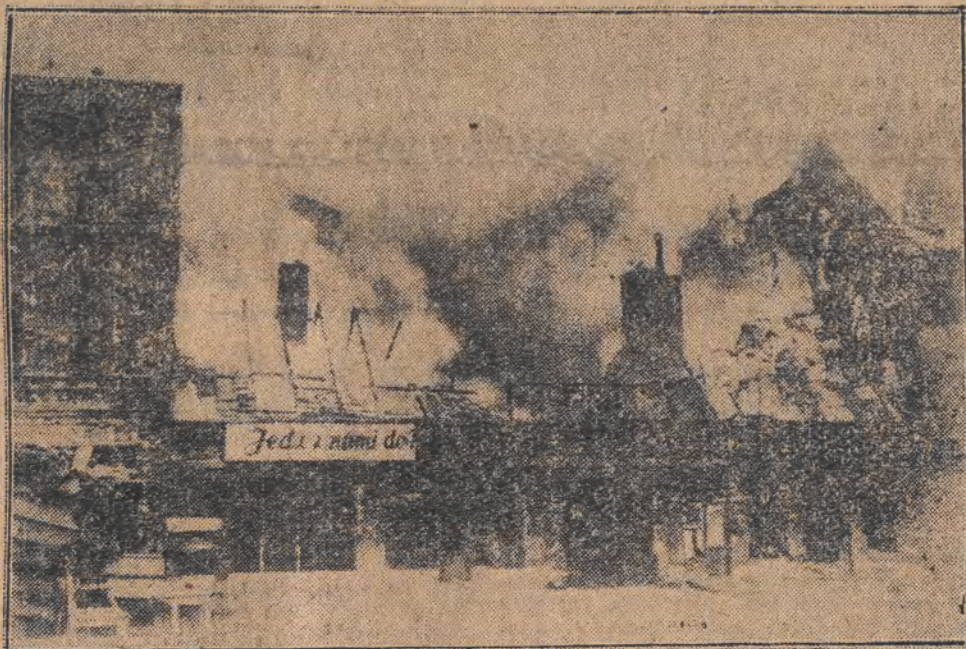

Foto „API“

... w lipcu 1950

Foto „API“

Gdy rząd ludowy obejmował władzę cały kraj był w ruinie. Zniszczenia zostały odbudowane i usunięte w okresie Planu 3-letniego.

Obecnie rozpoczęliśmy realizować Plan 6-letni, który wysunie Polskę na czołowe miejsce wśród państw Europy

WYPOWIEDZI Prezydenta Bieruta i wiceprem. Minca

„...Nie było i nie ma w dziejach ludzkich — piękniejszego, wspanialszego, bardziej twórczego i porywającego dążenia nad ideę pełnego wyzwolenia człowieka z wszelkiego ucisku i niewoli. Tą ideą jest socjalizm. Nasz Plan 6-letni jest realizacją tej idei, jest budową podstaw socjalizmu w Polsce...“

Prez. Bolesław Bierut
(z przemówienia końcowego na V Plenum KC PZPR).

„Podstawowym zadaniem Planu 6-letniego, jako planu zbudowania podstaw socjalizmu w Polsce, jest poważny rozwój sił wytwórczych i w pierwszym rzędzie produkcji środków wytwórczych. W zakresie rozwoju sił wytwórczych największe zadania przypadają przemysłowi, dzięki czemu Plan 6-letni jest planem forsownego uprzemysłowienia kraju“.

(Z referatu wicepremiera H. Minca na V Plenum KC PZPR).

Tadeusz Uragacz

NAD MANIFESTEM

Poeto, mów namiętnym słowem:
nareszcie polski i ludowy
ten lipiec był, ten lipiec skąpy
w deszcze, z upału skwarnym wąsem,
a w świetle wschodnio-polskich rzek
miał on czerwoną, dobrą leć.

Nie to, że kiedy świecą srebrne
kwiaty i księżyc burmistrzuje,
bandyta leśny strzela w plecy
i błogosławia różne szuje.
Wykłęty powstań ludu ziemi.
Zacśnij na plorunie palec,
robaki wyjdą z kas pancernych,
bankierzy rzygną dolarami.
W promieniach wiatru, w okularach
ciepłego lipcowego słońca
powstańcie, których gnębił głód.

Na Wschodzie jedzie mocny traktor
najęższy byk żelaza wozu
rosyjskie, urodzajne lato.

A u nas?

u nas — powiedziałyby
poeta wrący — choć nieboski —
do Manifestu lud zbierał
słowa, jak ogień martenowski
ZIEMIA DLA LUDU
PRZEMYSŁ DLA LUDU
WOLNOŚĆ DLA LUDU.

Hej, towarzyszu wletrze, któryś
nie z wiatrów srebrnych jest przedszkola,
ale dorosłym, tęgim wiatrem
i byłym wleźniem kas pancernych,
najeżdżaj pięknem czasem zalej
głodne gardzielnie sromią chleba.

Radośnie tak smyczkuje wiatr,
towarzysz chłopów i poetów:

Powstańcie, których gnębił głód,

O istocie wirusów i bakterii

Dziennik „Socjalistycznej Ziemledelle” zamieścił artykuł uczonego radzieckiego G. Bosziana, w którym wielki biolog omawia swoje ostatnie prace. Rzucając one zupełnie nowe światło na szereg dziedzin w takich naukach jak: chemia białek, teoria ewolucji i in. Poniżej podajemy skrót tego artykułu.

We współczesnej biologii, a w szczególności w mikrobiologii uważa się, że rozwój świata organicznego zaczyna się od komórek; że przed utworzeniem komórki nie istnieje w materii żywej proces rozwojowy. Wynika z tego, że komórka nie ma prehistorii i powstawała albo cudem, albo na pewnym określonym etapie historii świata, gdy istniały odpowiednie warunki. Inaczej mówiąc, życie na ziemi powstać mogło tylko na pewnym określonym etapie; obecnie zaś nie istnieją już warunki odpowiednie dla jego powstawania.

Jest to teoria idealistyczna, metafizyczna, antyrewolucyjna, uniemożliwiająca dalsze teoretyczne i praktyczne badania.

Andrzej Tomaszewski

Walczmy o Pokój!

Z lasu kominów fabrycznej Łodzi

Wznosi się co dzień sięgające obłoków

Pióropusz dymów, który dowodzi

że tutaj wre praca o Pokój.

Murarz, co z kielnią na rusztowaniu

Pracuje gorliwie w trudzie i snoju,

Jest budowniczym przy powstawaniu

Wielkiego Gmachu Pokoju.

Rolnik, co z plugiem wyrusza w pole,

Bez przerwy orząc od świtu do zmroku,

Wie, że pracuje dziś na lepszą dolę,

Gdyż praca jego jest walką o Pokój.

Górnik pod ziemią z kilofem w dłoni

Wydobywa węgiel wśród huków i loskotu,

A pot kropiły, który ma na skroni

Jest jego bezkrawną walką o Pokój.

Nawet maszynista, prowadzący pociąg,

Wsluchany w rytm pracujących loków,

Jest o dom spokojny czy to dniami czy nocą,

Gdyż stacją dla niego jest Pokój.

Dziecko, gdy nagle krzywdą się dzieje,

Żal swój objawia łzą w oku

Lubimy jednak, jak ono się śmieje,

Więc walczy dla niego o Pokój.

Wśród nowych książek

Morozow M. — Szezkspir, tłum. z jęz. rosyjskiego Władysław L. Evert Str. 220, 4 nrb. 300.

W książce tej autor operując się na najnowszych wynikach badań naukowych omawia w sposób przystępny i obszerny życie i twórczość Szezkspira oraz dzieje jego późniejszego życia. Uwzględniając szeroko społeczno-polityczne tło epoki renesansowej sztuki Szezkspira i jest dobrym przygotowaniem do czytania jego utworów. Wypielnia ona poważną lukę w naszej literaturze, której brak było dotychczas popularnej monografii poświęconej wielkiemu dramaturgowi angielskiemu.

Halper A. — Dom pod starym lucznikiem. Z jęz. angielskiego tłum. T. Dehmel. Str. 515, 5 nrb. 650.

„Dom pod starym lucznikiem” w Chicago w którym ześrodkowuje się akcja powieści, jest jakby przekrojem współczesnej Ameryki, żyjącej pod znakiem społecznego i gospodarczego kryzysu. W domu tym mieszczą się zakłady produkujące klisze dla wielkiej drukarni. Właściwym tematem powieści jest pełna starc i konfliktów walka między właścicielami tych zakładów a robotnikami uświadomionymi klasowo i dotrzymali już do samodzielnego kierowania produkcją.

Jugow A. — Pawłow. Z jęz. rosyjskiego tłum. H. Dzielnińska Str. 290, 2 nrb. 370.

Powieść biograficzna o Iwanie Pawłowie wprowadza czytelnika w świat przelomowych odkryć naukowych wielkiego fizjologa rosyjskiego. Ciekawa i barwna książka zainteresuje z pewnością zarówno laików, jak i czytelników z przygotowaniem przyrodniczym.

Kraszewski J. I. — Za Sasów (August II). Tom I. II. Str. 357, 3 nrb. 270.

Jedną z powieści historycznych Kraszewskiego, w której — obok interesującej fabuły — doskonale został odtworzony okres panowania Augusta II. Powieść daje plastyczny obraz słabości ówczesnej Rzeczypospolitej, rozkładającej się na skutek warcholstwa magnatów upadku moralnego warstw rządzących i wadliwej struktury społecznej, opartej przede wszystkim na wyzysku i krzywdzie klasy chłopskiej.

Seghers A. — Ocalenie. Z jęz. niemieckiego tłum. J. Marecka i M. Wolczacka. Str. 485, 3 nrb. 21 400.

Jest to jeden z najciekawszych utworów wybitnej powieściopisarki niemieckiej i bojowniczkii o pokój. Uratowani z katastrofy kopalni górniczej, a wśród nich bohater powieści rębacz Bentsch, stają wobec groźby bezrobocia, gdyż zarząd nie chce uruchomić częściowo zniszczonego szybu. Pod wpływem ciężkiej walki o byt i zniknięcia się z młodym, zapalonym postępowcem pogłębia się w Bentschu i w jego towarzyszach świadomość klasowa i utrwała się przekonanie, że lepszą przyszłość przynieść może górnikom jedynie rewolucyjna walka o prawa ludu.

2 PANORAMA nr 30 (154)

Zagadnienie pochodzenia komórki było i jest przedmiotem zaciętych sporów pomiędzy idealistami a materialistami.

W 1892 r. wybitny badacz rosyjski, D. I. Iwanowski, odkrył przesykalny wirus — wywołujący chorobę mozaikową tytoniu. Następnie w różnych okresach i w różnych krajach wykryto szereg przesykalnych wirusów, powodujących choroby człowieka, zwierząt i roślin. W obecnej chwili medycyna zna około 200 chorób, wywołanych wirusami.

We współczesnej nauce pojęcie bakterii i wirusa jest ściśle rozgraniczone. Przyjęło się że wirusy, w odróżnieniu od bakterii, mogą rozwijać się tylko w żywych komórkach i nie rozmnażają się na sztucznych pożywkach. Uważano też, że wirusy jako pasożyty wewnątrz-komórkowe, nie mogą istnieć poza organizmem zwierzęcym lub roślinnym.

Nasze badania wykazały, że teoria ta jest błędna. W pewnych warunkach wirusy mogą rozwijać się na sztucznych pożywkach. Konieczna jest dla tego w pożywce obecność białka (nucleoproteidu), natomiast nie jest konieczna żywa komórka.

Wirusy i bakterie są to jedynie różne stadia rozwojowe jednego i tego samego mikroorganizmu. Wirusy przesykalne można w pewnych warunkach przekształcać w bakterie a bakterie — w przesykalne wirusy. D. I. Iwanowskiemu, pierwszemu udało się nadać postaci bakterii wirusowi mozaikowej choroby tytoniu. Wirusy to nic innego, jak najprostsze ze wszystkich znanych nauce cząsteczek materii żywej, zdolne do rozwijania się, rozmnażania i przemiany materii.

Komórka jest organizmem złożonym i składa się ona z bardziej prostych, żywych cząsteczek. Wirusowy nucleoproteid jest tym białkiem, z którego powstają wszelkie formy i postacie mikroorganizmów. W zależności od rodzaju środowiska i czasu, to żywe jądro przybiera tę lub inną formę i związane z tym cechy biologiczne. Im niższa jest forma rozwojowa organizmu zwierzęcego lub roślinnego, tym szybciej podlega zmianom.

Na podstawie badania różnych stadiów przekształceń wirusów w formy bakteryjne i bakterii w formy wirusowe odkryliśmy trzy podstawowe prawa, będące ogólnobiologicznymi prawami rozwoju wirusów i bakterii:

1) wirusy przesykalne mogą przekształcać się w bakterie, które z kolei mogą być przekształcone w wirusy przesykalne.

2) Formy bakteryjne mogą przekształcać się w formy przesykalne (wirusy), a następnie przechodzić znowu w formy bakterii.

3) Wirusy przesykalne i bakterie mogą

przekształcać się w formy krystaliczne, które z powrotem można przekształcać w wirusy przesykalne i mikroby.

W przyrodzie nieustannie odbywa się proces rozpadu komórek bakterii na prostsze cząsteczki żywe i formowanie się z tych cząsteczek komórek bakteryjnych. Ten proces rozpadania się i formowania komórek bakteryjnych podlega prawom rozwoju ciał żywych, zależy od środowiska i ma na celu zachowanie gatunku bakterii lub wirusa.

Formy wirusowe i formy bakteryjne jednego i tego samego gatunku przechodzą z jednej formy do drugiej, mogą też na drodze ewolucji przekształcać się w bakterie i wirusy innego gatunku. Rozgraniczenie bakterii od wirusów jest niesłuszne i sztuczne. Przesykalne wirusy i przesykalne formy bakterii — to ciała tego samego szeregu. Przekształcenie się wirusów i bakterii w krystaliczny jest zjawiskiem zgodnym z prawami rządzącymi żywymi organizmami. Daje to podstawę do utworzenia nowej teorii o powstawaniu i rozwoju komórek żywych.

Fakt wykrycia żywych bakterii i wirusów w różnych substancjach (włączając tu i takie, które uważano za dokładnie wyjałowione, jak tuberkulina, malleina, brucellohydrozylat, antybiotyki, penicylina, streptomycyna, auromycyna) świadczy o tym, że granica życia takich organizmów jak bakterie i wirusy sięga daleko poza granice ustalone przez naukę.

Do ostatnich czasów nie udało się wyhodować wirusów w środowisku sztucznym. Obecnie udało się nam przekształcić wirusy anemii końskiej, dżumy świńskiej, dżumy ptasiej, jaszczura, wścieklizny, śpiączki końskiej, duru plamistego i grypy świń widoczną pod mikroskopem formę bakteryjną. Chorobotwórczość i identyczność bakterii, wydzielonych z wirusów anemii końskiej, dżumy ptaków i świń potwierdzone zostały doświadczeniami nad zwierzętami.

Stwierdzono, że wskutek przekształcania się jednych form mikroorganizmów w drugie wirusy i bakterie przejawiają szczególną trwałość i odporność na wpływy zewnętrzne. Wirusy, przesykalne postacie bakterii i krystaliczne formy wirusów i bakterii, są bardziej odporne niż formy wegetatywne. Wydzielenie żywych bakterii z substancji, uważanych za wyjałowione, świadczy o nowych granicach odporności mikroorganizmów i obala rezultaty znanych doświadczeń Pasteura.

W świetle tych faktów dalsze badania nad wirusami i bakteriami pomogą nam rozwiązać szereg spornych zagadnień wirusologii, mikrobiologii, teorii ewolucji, dziedziczności genetyki, embriologii i wreszcie chemii białka.

G. Boszian, doktor biologii

Czy należy się szczepić

Państwo, które przejawia troskę o zdrowie swych obywateli, zarządza w różnych okresach przymusowe masowe szczepienia ochronne; celem ich jest zapobieganie szerzeniu się chorób zakaźnych.

Jak dowiodły tego statystyki, kraje, stosujące masowe ochronne szczepienia, potrafiły poważnie zmniejszyć częstość zachorowań na choroby zakaźne, a przez to i liczbę kalectw albo zgonów. Mamy nawet przykłady zupełnego jakby „wykarczenia” pewnych chorób zakaźnych, które od dziesięcioleci więcej się nie pojawiają.

Nie szukając daleko, u nas w Polsce, z powodu systematycznie corocznie prowadzonych szczepień ochronnych, nie spotykamy ospy, a szereg innych chorób zakaźnych a wśród nich dur brzuszny, występuje coraz rzadziej. Równoległe z tym, zgony z powodu chorób zakaźnych, które w końcu ubiegłego stulecia stanowiły prawie około 15 proc., a więc około 1/6 części wszystkich zgonów, wynoszą obecnie zaledwie kilka procent, a więc tylko 1/20 część ogólnego żniwa śmierci.

Szczepienia tzw. szczepionką BCG przeciw gruźlicy, jako „najmłodsze” jeszcze nie mogą wykazać się takimi wynikami jak „starsze”, w rodzaju szczepień przeciwko ospie, durowi brzuszemu, błonicy itp. Ale jedno jest już pewne — że wśród zaszczepionych tylko co piąta osoba zachorowuje na gruźlicę. Szczepienia te mogą więc pięciokrotnie zmniejszyć liczbę nowych zachorowań, gdyby wszyscy ludzie byli zaszczepieni tą cudowną szczepionką.

Pragnę tu wyjaśnić, że szczepionka BCG jest tak „młoda”, dlatego, że uczeni Calmette i Guerin (od ich nazwiska szczepionka nazywa się BCG, co oznacza: Bacter Calmette — Guerin) musieli aż 14 lat hodować laseczniki gruźlicze na różnie dobowianych pożywkach, aż doszli do tak osłabionego szczepu, który mógł być wprowadzony do ustroju ludzkiego, nie wywołując w nim choroby, ale pobudzając go do wytwarzania ciał obronnych.

Szczepienie ochronne na tym polega, że wprowadzamy do ustroju osłabione zarazki, normalnie wywołujące chorobę, przeciw której pragniemy uodpornić człowieka. Zamiast osłabionych, możemy wprowadzić też zabite bakterie albo same ich jady, wytworzone przez nie w pożywce, na której są hodowane

w laboratoriach; są to te same jady, które bakterie wydzielają w ustroju ludzkim, gdy się doń dostają i powodują chorobę.

Odporność, uzyskana przez szczepienie, nazywamy nabytą bierną (w odróżnieniu od nabytej czynnej), zjawiającej się w ustroju ludzkim po zwycięskim przebyciu danej choroby zakaźnej). Obydwa zaś rodzaje odporności są przeciwstawieniem odporności wrodzonej, tj. tej, którą człowiek przynosi ze sobą na świat z łona matki.

Wrodzona odporność na niektóre choroby znika zwykle już po pierwszym półroczu pobytu na tym padole, choć być zabezpieczony się od czujających na nas niebezpieczeństw zarażania się wszędobylskimi bakteriami, każdy człowiek powinien skorzystać z prowadzonych przez władze sanitarne szczepień. Tym bardziej, że są one dokonywane wszystkim bezpłatnie.

W tej chwili są jeszcze aktualne szczepienia przeciwdurkowe i często lekarze spotykają się z zapytaniem, czy poddać się szczepieniu albo z prośbą wystawienia fikcyjnego zaświadczenia o zaszczepieniu. Obawa przed zaszczepieniem powstaje z tego powodu, że niektórzy ludzie reagują bardzo silnie na ten zabieg, tzn., miejsce wprowadzenia szczepionki obrzmiewa, jest bolesne, zaczerwienione, ciepłota ciała podnosi się, występuje uczucie rozbicia, a czasami nawet w ciągu jednego dwu dni niezdolność do pracy.

Ale dzieje się tak u osób, które zupełnie nie posiadają odporności na daną chorobę; nie ulega kwestii, że osoby takie, nie zaszczepiając się, ryzykują więcej od innych.

Po niektórych chorobach zakaźnych, jak ospa, dur plamisty i inne wyrobiona czynnie odporność pozostaje na całe życie, lecz są inne choroby, przebycie których nie zabezpiecza od ponownego zachorowania. Przykłady tego mamy w takich chorobach jak grypa, angina, zapalenie płuc itd., na które ta sama osoba może chorować w życiu kilkakrotnie. Podobnie — bierna odporność, zdobyta przez szczepienie, znika wcześniej albo później. Dlatego szczepienie przeciw durowi brzuszemu należy powtarzać co rok, przeciw gruźlicy co 2 lata, przeciw błonicy po 5, przeciw ospie po 6 latach.

Dr med. Karol Ryder

Czy wiecie, że...

SŁOŃCE posiada dodatni ładunek elektryczny. Odkrycia tego dokonał leninogradzki astronom, prof. W. Krat. Określił on wielkość ładunku i wykazał, że obecność jego wywołuje potężne strumienie protonów i elektronów, które są promieniowane przez słońce w przestrzeń międzyplanetarną. Osiągając górne warstwy atmosfery Ziemi, strumienie te wywołują zjawiska zorzy polarnej, burze magnetyczne oraz inne zaburzenia w polu magnetycznym i elektrycznym Ziemi.

TRAD jest chorobą zakaźną, wywołaną przez laseczniki Armatera Hansena. Dzisiejsza medycyna odróżnia dwie postacie trądu — skórną lub guzowatą oraz nerwową. Każda z tych postaci po bardzo przewlekłym przebiegu, trwającym 10—20 lat, prowadzi do ciężkich okaleczeń chorego i wreszcie do śmierci, będącej do niedawna jedynym wyrobieniem nieszczęśliwych.

Dziś ogólna liczba trędowatych na kuli ziemskiej wynosi około dwóch milionów. Najwięcej ich jest w Indiach (ok. 300.000), poza tym są w Egipcie, Turcji i krajach Bliskiego Wschodu.

Zwalczanie trądu ma dziś charakter międzynarodowy. Mimo poważnego zainteresowania zagadnieniem trądu, nie było przeciwko tej chorobie w pełni skutecznego środka leczniczego.

NOWA metodę kopiowania rysunków, która w sposób istotny zmienia dotychczasową technikę kopiowania, opracował inżynier radziecki Arzamasow.

Każdy rysunek, szkic lub mapę wykonaną ołówkiem na zwykłym papierze, poddaje się obróbce przy pomocy specjalnej emulsji. Po dokonaniu tej operacji papier staje się przezroczysty, a rysunek nie daje się zetrzeć. Oryginał dzięki temu służy bezpośrednio do kopiowania.

Sposób kopiowania Arzamasowa posiada ogromne znaczenie dla biur projektowych, oszczędza wiele pracy i wyłącza możliwość jakiegokolwiek omyłek przy kopiowaniu. Metoda Arzamasowa zmniejsza kilkakrotnie koszty robót graficznych.

13 LAT TEMU, 15 lipca 1937 r. oddany został do użytku Kanał Moskiewski — jedna z największych budowli epoki stalinowskiej.

W rekordowo krótkim czasie, bo w ciągu 4 lat i 8 miesięcy na 128 kilometrowej trasie kanału dokonano gigantycznych prac.

Przez zbudowanie Kanału Moskiewskiego stolica Związku Radzieckiego stała się portem, 3 mórz: Kaspijskiego, Bałtyckiego i Morza Białego. Szlakiem wodnym płynie do Moskwy m. in. drewno z Leningradu, metale, nawozy sztuczne i papier z Uralu, zboże z nad Wołgi oraz ropa naftowa i ryby z nad Morza Kaspijskiego.

Na kanale odbywa się również duży ruch statków pasażerskich. W ciągu 13 lat statki pasażerskie przewiozły przez kanał ponad 25.000.000 pasażerów.

Praca przymusowa w USA

Niedawno „Liga obrony praw robotniczych” w USA opublikowała materiały, dotyczące „legalnych” i „nielegalnych” form pracy przymusowej w USA.

Formy te są następujące:

1. Niewolnictwo za długi (przykładem sytuacja peonów) oraz w niektórych wypadkach, zwykłe niewolnictwo.
2. Wykorzystywanie pracy cudzoziemców, w szczególności eksploatacja nielegalnych imigrantów, opierająca się na wykorzystywaniu faktu „nielegalnej” imigracji.
3. Wyzysk pracy więźniów.
4. Wyzysk pracy pacjentów w szpitalach dla psychicznie chorych.
- 5) Wyzysk pracy osób pochodzenia japońskiego w czasie wojny, oraz wyzysk w tymże okresie pracy osób, odmawiających służby wojskowej z powodów politycznych lub religijnych.
6. Praca przymusowa niektórych plemion Indian amerykańskich.
7. Praca przymusowa, wynikająca z zakazu strajku, wydawanego przez sąd (na mocy ohydnej ustawy Tafta-Hartley'a).

Nie tylko zresztą ustawa Tafta-Hartley'a umożliwia przymus pozaekonomiczny, warunkujący pewne formy pracy przymusowej.

Często stosuje się, zwłaszcza na południu, tzw. „ustawę o włóczęgostwie”, na mocy której osoby skazane za „włóczęgostwo” przekazuje się kapitalistom i obszarnikom jako niemal bezpłatną siłę roboczą. Do chwili obecnej dają się odczuwać pozostałości niewolnictwa Murzynów, zwłaszcza na południu.

Tak wygląda amerykański mit „wolnej pracy”.

Jak uczyłem się pływania?

Mam dwadzieścia cztery lata, ale nie umiem pływać...

Aż do piętnastego roku życia wanna była jedynym miejscem, gdzie zanurzałem się w wodzie po szyję. Przyczyną tego było to, że moja matka była przekonana, iż w młodości ledwie nie utonął, gdyż łódka, w której miała zamiar usiąść, omal się nie wywróciła.

Po raz pierwszy spróbowałem nauki pływania, mając lat piętnaście. Moi przyjaciele rozebrali mnie i wrzucili do wody jak najdalej od brzegu. Jednak nie mieli tego zadowolenia, na jakie zupełnie słusznie mogli liczyć. Najspokojniej poszedłem na dno, nawet nie ruszywszy palcem, aby pomóc przy wydobywaniu mnie. Ach, ileż mieli przeze mnie kłopotów!

Po jakichś trzech latach uczyniłem drugą próbę.

Było to na przystani. Miałem na sobie jedynie kąpielówkę i pas ratunkowy. Tak ubrany skoczyłem do wody. Ale pas był wi-

docznie nasunięty za nisko, gdyż ześliznął się ku nogom, pociągając za sobą kąpielówkę. Zrezygnowany, energicznym ruchem odrzuciłem krępujący nogi pas i z powrotem naciągnąłem kąpielówkę. Ale prąd unosił mnie coraz dalej od przystani i choć kąpielówki były uratowane, to jednak okazało się, że teraz mogą zginąć razem ze mną. Uparcie machałem rękami, żeby wypłynąć na powierzchnię, jednak na próżno.

Zmęczony i pogodzony z losem otworzyłem oczy i nieoczekiwanie ujrzałem przed sobą przystań oraz stłoczonych ludzi, którzy ze zdziwieniem patrzyli na moją sterzącą z wody głowę.

— Co ty tam robisz? — krzykali. — Dlaczego nie idziesz do brzegu?

— Zaraz pójde — odpowiedziałem, stając na nogach.

Okazało się, że wody było do kolan.

Było mi wstyd za okrażających mnie ludzi. Pomyśleć tylko, taka płytką głębina, a oni boją się jednak przyjść mi z pomocą! Kiedy opowiedziałem o tym wypadku matce, ta długo nie mogła się uspokoić.

Wreszcie swoją trzecią i ostatnią razem próbę przeprowadziłem w basenie pływackim.

Instruktor był młodszy ode mnie, a jednak udawał zucha.

— To nie! Najważniejsze, żeby się nie bać — powiedział i widocznie dla dodania sobie odwagi poklepał mnie po ramieniu.

— Właśnie. Nie upadajcie na duchu — pocieszyłem go. — Co prawda, nie łatwo wam będzie mnie ratować, ale liczymy na to, że ktokolwiek pomoże.

Remigiusz Kwiatkowski

Zły człowiek jako smród...

(aforyzm hinduski)

Zły człowiek, jako smród, przenika wszędzie, przed nim ni furt ni wrót, zły człowiek, jako smród.

Nie daj, aby cię zwiódł, miej to na względzie: zły człowiek, jako smród, przenika wszędzie.

W odpowiedzi tylko zaśmiał się (w śmiechu tym wyczułem jego niepokój) i zapytał:

— A wy co, wcale nie umiecie pływać?

— Absolutnie — odparłem. — Zanim zdążę wejść do wody, już obaj idziemy na dno.

— Obaj? A kto drugi? — zapytał z zaniepokojeniem.

— Ma się rozumieć, że ten, kto mnie ratuje.

— Tak, tak... W takim razie będziecie musieli zacząć od nauki na brzegu. Będziecie się uczyli pływania czałkiem. Stańcie przede mną. O, tak! I powtarzajcie moje ruchy. Podnieście jedną zgiętą rękę i, zwracając ku niej twarz, lykajcie powietrze. Następnie drugą rękę... itd.

Muszę wam powiedzieć, że starałem się ze wszystkich sił, jednak daleko mi było do instruktora, który zręcznie wybaluszył oczy i wykrzywił twarz aż do ucha.

W końcu pozwolił mi wejść do basenu.

Stałem w miejscu, gdzie woda dochodziła do podbródka, i uczepliłem się rękoma za wyżłobienie w ścianie. Stojąc na górze instruktor powiedział:

— Teraz nie opuszczajcie rąk i podnieście nogi. No, jak się utrzymujecie na wodzie?

— Doskonale — odpowiedziałem.

— Ale wyście nie podnieśli jeszcze nóg. Podnieście nogi i wypręście grzbiet.

Utrzymać się z podniesionymi nogami było znacznie trudniej. Mimo to instruktor zażądał, abym powtórzył wszystkie te ćwiczenia, które przerabialiśmy na brzegu.

— Tak! A teraz postarajcie się przepłynąć basen w poprzek — powiedział. — Tylko nie zapominajcie o prawidłowej koordynacji ruchów. A może lepiej pójdziemy na głębsze miejsce. Tam będzie wam łatwiej utrzymać się na wodzie.

— Obejdzie się — odważnie oświadczyłem. — Nie boję się trudności. Lepiej popłynę tam, gdzie płycej.

Instruktor nie chciał widocznie ryzykować, więc musiałem go usłuchać.

Z chwilą, gdy odbiłem od ściany basenu, przez cały czas pamiętałem o konieczności koordynacji ruchów. Zginałem ręce, kręciłem głową we wszystkie strony, przebiegałem nogami, dopóki bruchem nie otarłem się o dno. Wtedy wstałem i podskakując poszedłem na jeszcze płytsze miejsce. Tam przystanąłem, żeby wyparować całą tę wodę, której zdążyłem się nalykać.

— No, jak? — zapytał instruktor, kiedy podszedłem do niego.

— Niczego sobie. Myślę, że na dzisiaj starczy — skromnie zauważyłem.

— Co też wy! — zaprotestował. — Powtórzmy to jeszcze kilka razy, żeby utrwalić osiągnięte rezultaty.

„Ach, tak“ — pomyślałem i zrozumiałem, że nie wypuścił mnie żywego z basenu, postanowiłem uciec się do podstępu...

— Dobrze — powiedziałem. — Tylko przejdźcie na drugą stronę basenu, żebyście mogli mnie spotkać. Będę miał więcej pewności. Idźcie, a ja popłynę.

Podstęp udał się znakomicie. Gdy tylko odwrócił się do mnie plecami, cichutko wylazłem z wody i uciekłem do szatni.

Kiedy po kilku minutach, już ubrany, podążałem ku wyjściu — zauważyłem panujące wokół basenu zamieszanie. Wszyscy stłoczyli się na brzegu, a kilka osób narzekało to nurkowało, to wyskakiwało, przecząc kręcąc przy tym głową. Jeden z nich miotał się bardziej niż inni. Wpatrzywszy się, poznałem mego instruktora. Denerwował się, wrzeszczał, a wreszcie, wylazszy z basenu, zażądał, żeby spuszczone wodę.

— Co się stało? — zapytałem przebiegającego obok funkcjonariusza.

— Utopił się jakiś nowicjusz! — krzyknął. — Nijak go nie możemy znaleźć.

Wiadomość ta tak mną wstrząsnęła, że do domu wróciłem zupełnie złamany i przez cały wieczór nie wymówiłem ani słowa.

Proszę tylko pomyśleć: tym topielcem łatwo na przykład mógłem zostać ja!

Tlum. J. Huszcza

PROŚBA

Do redakcji przyszedł chłop z małej wioski Grzecznie skłonił się, usiadł i rzekł: — Sprawdźmy mnie tu nasze troski, Tyle ich dziś na karku ma człek. Nie umiałem dawniej czytać, wyznaję. Ale dziś mnie nie zbiję nikt z tropu. Po tych kursach wciąż mi się wydaje. Że tak mało jest książek dla chłopów. Ja autorów dawniejszych nie liczę. Tych to wszystko już kiedyś czytałem. Orzeszkowa, Prusa, Sienkiewicz. Tośmy sercem całym pokochali. Ale jeszcze tego serca zostało... A ci nowi pisarze, to wiecie. Mowa piszą tak niezrozumiała. Że się nikt nie połapie na świecie. Więc przyszedłem o książki poprosić. Dla świetlicy w naszym Domu Ludowym. Żeby w książkach tych było też coś i o nas również, o ludziach włoskowych.

Obiecaliśmy, że za kilka miesięcy Postaramy się do tej świetlicy Wysłać kilka nowych egzemplarzy. Wyciągamy więc błagalnie ręce Do Polskich Pisarzy: — Pomóżcie nam dotrzymać obietnicy.

Małpi punkt widzenia

— Bądź grzeczną, małutka. Niegrzeczne małpki stają się podobne do ludzi.

Brodate dowcipy

WE FRANCJI

— Wiesz, dzisiaj miałem straszne łamanie w kościach. Pewnie będzie zmiana. — Masz rację — istotnie, nastąpiła zmiana... gabinetu. (J)

DZIEDZICTWO

— Pani syn ma niezwykle pragnienie wiedzy. Po kim to odziedziczył? — Wiedzę, panie profesorze, odziedziczył po mnie, a pragnienie po ojcu. (J)

RACJA

Pani Lola przymierza nowy płaszcz. Z uśmiechem zadowolenia przegląda się w lustrze i zapytuje męża: — Czy nie wyglądam w tym płaszczu jak wiosna? — Tak, i to nie jedna wiosna. Wyglądasz jak czterdzieści wiosen. (J)

ZŁOŚLIWY PRZYJACIEL

— Okropność! Moja żona powiła szóste dziecko. Kupię sobie pistolet i zastrzelę się... — Daj spokój! Jakże tak można zabijać niewinnego człowieka. (J)

Podśluchane

— Ja protestuję! — rzekł wierzyciel, oddając weksel bez pokrycia do protestu.

— Ach, cóż za wspaniałe „Tempo“ — zachwyciła się kobieta, pastując podłogę.

— Ale klepie trzy po trzy! — powiedziano o blacharzu-racjonalizatorze, który udoskonalił przyrząd i osiągnął 300 procent normy.

— Krata kracie nierówna! — stwierdził spekulant, skazany na więzienie za nielegalny handel kraciastymi materiałami.

— To nie jest „Prawda“! — rzekł turysta otrzymując z kiosku egzemplarz „Times'a“.

— Ale wypłynął! — dziwił się kolega niedoszłego topielca.

C. J.

Horacy Safrin

FRASZKI POLITYCZNE

KOMUNIKAT METEOROLOGICZNY Z KOREI

Ulewa. Błocisko. Chmury nad Koreą. Truman GROMY ciska, a yankesi WIEJA...

BEZSKUTECZNY APEL O POMOC DLA NAPASTNIKA

...Było satelitów wielu, ale żaden z nich nie chciał stanąć do apelu.

IULES MOCH — MINISTREM OBRONY

Ten spec, co tłumiąc strajki tak smutną zyskał sławę, zamienił pałkę supajki na... marshallowską buławę.

O PEWNYM

Cóż z tego, że tak dużo mówi o kulturze Gdy papier miast w śmieciówkę rzuca na podwórce.

EDWARD SIKORSKI

Oszczędny malarz

— Doprawdy, nie mogę pojąć, co mistrz chciał przedstawić na tym obrazie. — A no, dla oszczędności na jednym płótnie namalowałem trzy obrazy: „Młoditwę dziewczycy“, „Ciszę leśną“ i „Koniec świata“.

Mały Kazio pisze...

(Rys. Kazimierz Grus)

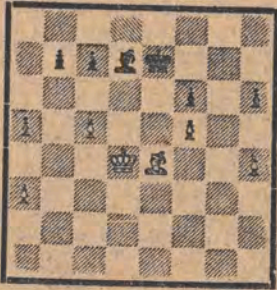
S z a c h y

pod redakcją K. Makarczyka

POZYCJA NR 102

Z partii granej w szampionacie Tallina w r. 1946.

Czarne: Pruun

Białe: Randviir

W tej pozycji białe mogły wziąć piona b7 wzamian za piona f5 i nie widać właściwie, jak czarne mogłyby zrealizować swoją przewagę piona.

Randviir zdecydował się jednak na śmiały manewr 1.c5-c6! Partia przechodzi do końcówki pionowej, w której jak dowodzi zamieszczona poniżej analiza arcy mistrza Paula Keres'a) czarne mogły wygrać. Pozycję drukujemy, ponieważ teraz następuje gra b. ostra, zawierająca kombinacje pouczające i typowe w tego rodzaju końcówce.

1. c6!	Gxp
2. GxG	pxG
3. Kc5	Kd7
4. h5	a4

Obie strony robią posunięcia forsowne. Czarne muszą oddać piona „a” i przesuwać króla ku centrum.

5. Kb4	Kd6
6. Kxp	Ke5!

To jest najlepszy ruch. 8... Kc5 prowadziło do remis: 7. Kb3, Kd4 (Albo 7... Kb5, 8. a4!, Ka5 9. Ka3, c5 10. Kb3 itd.) 8. a4, c5 9. a5, c4! 10. Kc2, Kc5, 11. Kc3, Kb5 12. a6, Kxp 13. Kxp, Kb6 14. Kd5 c5 15. Ke6! c4 16. Kxp c3 17. Kg7 c2 18. f6, c1H 19. f7 i czarne nie mogą wygrać.

7. Kb4	Kxp
8. a4	

Albo 8. Kc5, Ke6 9. Kxp (a5, Kd7 itd.) f5 10. Kc5, Ke5 11. Kc4, c5! 12. a4, f4 13. a5, f3 14. Kd3, c4! 15. Ke3, c3 16. a6, c2 17. Kd2, f2 i czarne wygrywają.

8. ...	Ke6
9. a5	Kd7
10. Kc5	f5?

Decydujący błąd, po którym białe osiągają

nierozegraną. Nie było łatwe znalezienie następującej ciekawej drogi do zwycięstwa: 10... Kc8 11. Kxp, Kb8 12. Kd5 (albo 12. a6, Ka7 13. Ka5, Kxp 14. Ke6, c5 z łatwą wygraną) 12... Ka7 13. Ke6, Ka6 14. Kxp, c5 15. Kg6 (albo Kf5 c4! Ke4, Kxp itd.) 15... c4 16. Kxp, c3 17. Kg7, c2 18. h6, c1H 19. h7, Hg5! 20. Kf7, Hh6 21. Kg8, Hg6! 22. Kh8, Kb5! 23. a6, Hf7 i następnie 24... Hf8! Czarne nie dostrzegły tej 14-posunięciowej kombinacji prowadzącej do wygranej.

Teraz białe osiągną remis, ponieważ przeciwnik musi stracić „tempo” na zdobycie piona „a”.

11. a6, Kc8 12. Kb8 13. Kd5, f4 (nie pomaga 13... Ka7 14. Ke5, c5 15. Kxp, c4 16. Kc4 itd.) 14. Ke4, f3 15. Kxp Ka7 16. Ke4, Kxp 17. Kf5, c5 18. Kg6, c4 19. Kxp, c3 20. Kg7 c2 21. H6, c1H 22. h7.

Remis.

ROZRYWKI UMYSŁOWE

pod redakcją Wł. Lubnaars i R. Miałkowskiego

1. REBUS KOŁOWY

Treść rebusu składa się z 9 słów o początkowych literach: r, s, n, ś, g, w, o, p, r.

2. PODZEGACZOM WOJENNYM

(homonim)

Dać pragnie pokój
..... uniknąć przelewu
pocziwy polski
.....! — Nie budź jego gniewu!

Wpiszcie w miejsce kropek: w pierwszej linijce 1 wyraz 9-literowy, w drugiej 2 słowa po 1 i 4 litery, w trzeciej 2 wyrazy po 3 i 5 liter i w czwartej 2 słowa, po 1 i 4 litery. Sło-

wa z drugiego dwuwiersza otrzymuje się przez inne rozbieżne liter wyrazów z pierwszego dwuwiersza.

„Esse”

3. POTRÓJNY ANAGRAM

Płyną tratwy do Szczecina,
choć upał na;
..... Odrą płynię
aż nad Polskie Morze.

W miejsce kropek wpiszcie 3 wyrazy pięcioletowe, utworzone z tych samych liter przez przestawienie.

„Kolec”

4. SZARADA „JUNONY”

Las strojny w bujną zieleń
jakoby na dwa-trzecie,
a pierwsza się drugiego
nie lekam nigdy przecie.
Nie straszą mnie widziadła
ni żmij raz trzecie srogie,
bo sercem się zakradam w misteria
jego mnogie

Przedem mną gaszczy zieleni,
wkrąg luba atmosfera,
wśród chłodnych, leśnych cieni
do dzbanka całe zbieram.

Za prawidłowe rozwiązanie wszystkich powyższych zadań przeznaczamy do rozlosowania 3 nagrody książkowe, a za co najmniej jednego — dalsze 2 nagrody pocieszenia. Rozwiązania nadesyłać prosimy w terminie dwutygodniowym pod adresem: SWO „Czytelnik”, Dział Rozr. Umysł., Łódź 1, Piotrkowska 96, pok. 207.

ROZWIĄZANIA ZADAŃ Z Nr 26 „PANORAMY”

1. Rebusograf: Znaczenie rysunków: oietrzew, grzązki, szczeczenie, pigmej, drzewo, jeniec, dżuta, mumia, meble, mapa, stół, mewa, Jerzy Rej, Szaradka: W letniej PIERWSZEJ—DRUGIEJ, zmęczy ny upałem, nad brzegiem WTOR—TRZECIEJ ze smakiem jem CAŁE. Rozw. gł.: Po—rzecz—ki. 2. Szarada: Sza—ka—le, 3. Metagram: Jazon, Wazon, gazan.

Za prawidłowe rozwiązanie wszystkich zadań nagrody wylosowali: 1. Daszyński Zbigniew, Szczecin, Niedziałkowski 17, m. 12; 2. Ney Ewelina, Łódź, Kilińskiego 60, m. 105 i 3. Bielonia Jerzy, Warszawa, Wspólna 50/8. Nagrody pocieszenia wylosowali: 1. Matejkowska Irena, w. Bronowo, pta Wiczna i 2. Staszakówna Elżbieta, Bytom, Katowick 26/3.

Uczciwy zarobek

W Ameryce sędziowie pokoju są wybierani przez ludność.

Niedawno przed sądem w Detroit stanął notoryczny złodziej.

— Czy oskarżony nigdy w życiu nie zarobił dolara w uczciwy sposób.

— Owszem. Raz mi się przydarzyło. Było to rok temu, kiedy dostałem dolara za to, że głosowałem na pana sędziego. (J.)

Kącik filatelistyczny

czowy) — huta (napis: Młody robotnik, naprzód, na czoło współzawodnictwa pracy!), 40 (brunatny) — młodzi robotnicy na tle sztandaru Komsomolu (napis: Naszym wzorem Komsomol), 60 f (winnoczerwony) — młodzi dziećmi z pomnikiem radzieckim w Budapeszcie (napis: Partia jest ręką naszą wspaniałej przyszłości) i 1,70 f (ciemnozielony) — robotnik, chłop i student (napis: Naprzód, na kongres młodych bojowników o pokój). Rysował Györgykádár. Wklęsy druk siatkowy.

Papier ze znakami wodnymi (gwiazdy pięciopięciokątne). — Ząbkowanie 12:12 1/2 (przy wartościach poziomych) i 20 f — 200.000, 30 f. — 500.000, 40 f. — 1.000.000, 60 f. — 2.000.000 i 1,70 f. — 500.000. (wjo)

Ze świata kobiet DLA AMATOREK SPORTU

Koszykówka, siatkówka ping-pong — oto gry sportowe, dostępne wszystkim wczasowiczom w domach wypoczynkowych. Rzecz zrozumiała, że kobiety biorą udział we wszystkich rozgrywkach. Wpływa to bardzo dobrze na zachowanie smukłej linii i dobre samopoczucie.

Jednym z elementów dobrego samopoczucia jest odpowiedni strój sportowy. Zamieszczamy dzisiaj model praktycznego i efektownego kostiumu z dodatkową spódniczką, która natychmiast po skończonym meczu przekształca strój zawodniczkowy w suknię spacerową.

Wydawnictwa nadesłane

PUJMANOWA Maria, Proces Dym/owa (Fragmenty powieści: „Igranie z ogniem”) Str. 136 (Wyd.: „Prasa Wojsk.”). W-wa 1950. Zł 130. Bibl. ŻoIn. Ser. I.

PRUS Bolesław, Manewry Ramzesa (Fragmenty powieści „Faraon”). Str. 100. W-wa 1950. (Bibl. ŻoIn. WPW, ser. I) zł 100 t. 16.

NIEKRASOW Wiktor, W okopach Stalingradu (fragmenty). Wyd. II. Str. 118. W-wa 1950 (Bibl. ŻoIn. WPW, ser. I), zł 100, t. 7.

SOKOLICZ Antonina Pan Oyrzeński (Fragmenty powieści „Cysarskie cięcie”), str. 66, W-wa 1950. (Bibl. ŻoIn. WPW, ser. I, t. 26), zł 65.

BEK Aleksander, Szosa Wołokolamska. Wyd. II (fragmenty). Str. 140. W-wa 1950, (Bibl. ŻoIn. WPW, ser. I, t. 1), zł 130.

KATAJEW W. Wśród przyjaciół. (Fragmenty powieści „Syn pułku”). Str. 136. W-wa 1950. (Bibl. ŻoIn. WPW, ser. I, t. 19), zł 130.

RUDNICKI Lucjan, Stare i nowe. (Fragmenty). Str. 148. (Bibl. ŻoIn. WPW, ser. I, t. 17) zł 140.

HASEK Jarosław, Kłka przygód dzielnego wojaka Szwajka. Str. 104. (Bibl. ŻoIn. WPW, ser. I, t. 12) zł 100.

FADIEJEW Aleksander, Młoda gwardia. (Fragmenty). Str. 194. W-wa 1950. (Bibl. ŻoIn. WPW, ser. I, t. 14), zł 175.

HUGO Wiktor, Bohater barykady. (Fragmenty powieści „Nędznicy”). Str. 96. (Bibl. ŻoIn. WPW, ser. I, t. 22), zł 95.

GERMAN Jurij, Opowiadania o Feliksie Dzierżyńskim. (Fragmenty). Str. 164. W-wa 1950. (Bibl. ŻoIn. WPW, ser. III, t. 11), zł 150.

ROKITA ANDRZEJ, Bitwa o dom. Str. 70. (Bibl. ŻoIn. WPW, ser. III, t. 13), zł 75.

PANTELEJEW I. Szeregowy gwardji. Str. 56 (Bibl. ŻoIn. WPW, ser. III, t. 8), zł 60.

FERRAND R. Śmierć na 113 kilometrów. Str. 52 (Bibl. ŻoIn. WPW, ser. III, t. 15), zł 60.

ADAM M. Rybak zwiadowca. Str. 40 (Bibl. ŻoIn. WPW, ser. III, t. 14), zł 40.

KOŁOBKOW N. W. Pogoda i jej przewidywanie. Str. 80, rys. 21. W-wa 1950. (Bibl. ŻoIn. WPW, ser. II, t. 14), zł 70.

WOROSZYLSKI Wiktor, Szkoła dwustu młoiionów. Notatka z podróży do ZSRR. Str. 113. W-wa 1950. (Wyd. „Prasa Wojskowa”), zł 145.

FUCZIK Juliusz, Historia stalingradzkiego traktora. Str. 118. (Wyd. PW), zł 135.

MIEDWIEDIEW D. Było to pod Równem. str. 284. W-wa 1950. (WPW), zł 240.

MAKARCEW N. Koło sportowe przy zakładzie pracy. St. 114. W-wa 1950. (WPW; Bibl. Sport. GUKF), zł 135.

BADACZ GŁĘBIN ZIEMI

W. A. Obruczew, wraz z 3 synami ogląda mapę Syberii, tłumacząc swoje osiągnięcia geologiczne.

Każdej wiosny, gdy tylko stają śniegi, geolog Włodzimierz Obruczew wyjeżdża na kolejną wyprawę badawczą. Nie powstrzymują go żadne trudności. Wieczorem przy świetle ogniska lub w jakiejś zapadłej chacie robi notatki, określa zebrane próbki skał, rysował szkice i mapy przebytych szlaków. Był wtedy, przed laty jedynym geologiem w Urzędzie Górniczym w Irkucku. I jedynym w całej Syberii.

Przejazd z Petersburga do Irkucka trwał wówczas parę tygodni. Od Tomska półtora tysiąca kilometrów trzeba było jechać konno traktem, przeprowadzając się promami lub na łodziach przez liczne rzeki. Drogę tę przebył młody geolog Obruczew z żoną i siedmioletnim synkiem późną jesienią 1888 r.

I od tego czasu życie jego związało się na stałe z Syberią. Badaniu tego ogromnego kraju poświęcił około 20 lat.

Większość prac naukowych Obruczewa oparta jest na materiałach zebranych w czasie jego licznych ekspedycji badawczych na Syberii. Nie było i nie ma człowieka, który by tak znał geologię Syberii, jak Obruczew. Nie dziwnego, że za swoją monumentalną pracę „Geologia Syberii” wielki geolog otrzymał w roku ub. najwyższe wyróżnienie radzieckie — Premię Stalinowską.

Dziś wybitny uczyony znajduje się już u schyłku życia, ale jego dorobek naukowy stał się podwaliną wielkiego rozwoju gospodarczego azjatyckich obszarów Związku Radzieckiego. (Kg.)